ПРОМІНЬ

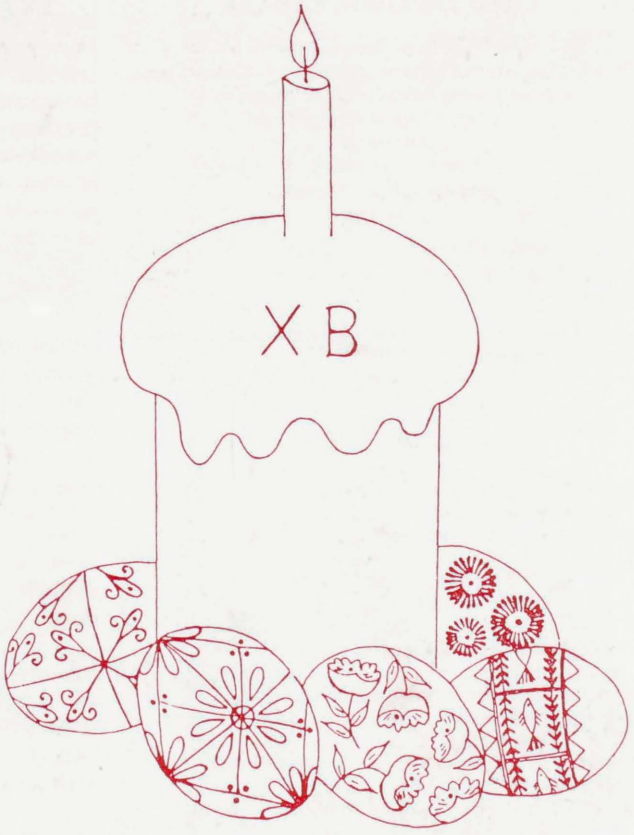

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 4 КВІТЕНЬ 1991

No. 4 APRIL 1991

ПРОМІНЬ

Ч. 4 КВІТЕНЬ 1991 РІК XXXII

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць
Редагує Редакційна Колегія, редактор — Олена Гринь
Адміністратор і англомовний редактор —
Маруся Тарнавецька-Зурек

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одно число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXII APRIL 1991 No. 4

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee, Editor — Olena Hryn
Administrator and English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

ЗМІСТ

Савеля Стечишин — Відданість жінок великому ідеалові 1
Олена Гринь — Великдень в нашому домі 3
К. Т-чко — Михайло Грушевський 4
Рік 1991 — Рік Михайла Грушевського 5
Другий з'їзд Руху в Києві 6
Звіт голів канадського Руху 6
Світова координаційна виховна рада куток порад 7
Орися Пащак Трач — Народнє мистецтво як виховний засіб 8
П. О. — Вивіана Кругляк 11
Єлисавета Білич — До уваги передплатників журналу „Промінь" 11
60-річчя Організації Українок Канади і 40-річчя журналу „Жіночий світ" 13
Академія на пошану Лесі Українки та жінок-героїнь 13
Нашим дітям 21
Річні збори відділів Союзу Українок Канади:
1) Відділ ім. Савелі Стечишин, Келовна, Б.К. 22
2) Відділ ім. Ольги Кобилянської, Суррі, Б.К. 23
3) Відділ ім. Ольги Басараб, Нипиван, Саск. 24
4) Відділ ім. Ольги Кобилянської, Шіґо, Саск. 24
5) Відділ ім. Княгині Ольги, Стінен, Саск. 25
6) Відділ ім. Олени Пчілки, Ей Лшем-Кадет, Саск. 26
75-ти ліття Пані Едни Сиридюк, Вадіна, Саск. 26
90-ти річчя Пані О. Шнурко, Пенетанґ, Онт. 27
80-ти ліття Пані Анастасії Колісник-Добромиль 27
Галина Синишин — Культурно-освітня програма місяця лютого, відділ Доньки України, Монтреаль 28
Яірад — Відгукнулись на потреби часу 28
Емілія Рипка — Померла пані Марія Лазарук 29
Квіти незабутнім 30
Ювілейна зустріч членів хору ім. О. Кошиця 31

CONTENTS

Easter and the Ukrainian Pysanka: Symbol of Life .. 15
Profiles: Vibianne Kruhlak 16
Eggs from Around the World 17
Bohdan Soroka 17
Helen Raycheba — Oksana Meshko Dead at 85 18

На першій сторінці обкладинки Великодня Паска
На третій сторінці обкладинки Press Fund
На четвертій сторінці обкладинки — писанки з різних місцевостей України (з колекції о. Я. Еліїва)

Second Class Mail Registration Number 1925
International Standard Serial Number ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Савеля Стечишин

ВІДДАНІСТЬ ЖІНОК ВЕЛИКОМУ ІДЕАЛОВІ

Упродовж найприкріших годин життя Ісуса Христа на землі, в часі Його найболячіших терпінь, у годинах страстей аж до Його смерти, жінки непохитно стояли при Нім, не покидали Його. Своєю чулою материнською душею, з розпукою в серці, вони глибоко переживали Його муки і мученицьку смерть, але їх віра в Христа не заламалася, надія не погасла. Вони не піддалися, помимо того, що вибранці Христа, апостоли, перейняті страхом непевністю й зневірою, занепали духом, розгубилися і розбіглися.

Як знаємо зі Святого Письма, роля жінок творить одну нерозривну нитку великого льояльного прив'язання до Христа в часі Його страстей, розп'яття і смерті. Це ж вони — не апостоли — супроводили Його на Голготу. Вони — і тільки один апостол — були присутні, як Христос помер на Хресті. Вони, прибиті смутком, не апостоли, відпровадили Його тіло до гробу.

З великої відданости й любови до свого Вчителя, жінки — не апостоли — завчасу придбали пахощів і мира, щоб віддати Йому останню прислугу, натерти Його замучене тіло. І знову вони — не апостоли — перші вдосвіта поспішили до гробу, турбуючись по дорозі, чи вдасться їм відвалити тяжкий камінь, що ним запечатано гріб. Ангел при гробі їм першим сповістив радісну новинку: „Розп'ятий Ісус Назарянин воскрес!"

Воскреслий Христос явився найперше жінкам, а не апостолам, і сказав: „Ідіть і повідомте братів моїх".

Який це дивний контраст.

У тих часах існував строгий патріярхальний суспільний лад, який не визнавав жінок. Батько, як голова родини, керував життям. В суспільстві так само тільки чоловіки рядили. Жінка вважалася нижчим сотворінням, навіть не людиною. Її місце було — в хаті, коритися чоловікові і послушно виконувати його волю. Він був володарем. Вона услугувала чоловікові і синам при столі, але сама не сміла сісти разом з ними до обіду. Вона була недостойна, щоб її власний чоловік заговорив до неї в прилюднім місці. Чоловік міг жінку обвинуватити за будьщо й легкодушно з нею розвестися, але вона такого самого права не мала супроти нього, ані не мала права на оборону. Вона була рабинею.

Христос стояв вище тогочасних суспільних законів і звичаїв свого народу. Він їх не визнавав і не притримувався їх в щоденному житті, через що й зродилася до нього опозиція керівної верстви. Для Нього не було ліпших і гірших, не було поділу на чоловіків і жінок. Чоловіки й жінки — це люди, а Христос любив людей і всіх вважав рівними. Він навчав любити ближнього і до ближніх зачисляв жінок, як рівних між рівними. Своїм вирозумілим, добросердечним, людяним відношенням Він підніс жінок з їх приниженого рабського стану до стану з людською гідністю.

Жінки горнулися до Христа, радо слухали Його науки, переймалися Його ідеями, вірили в Нього. Тому й зрозуміло, чому в дорозі на Голготу вони йшли слідом за Ним, боліли душею, гірко оплакували Його муки. Переказ подає, що Вероніка просунулася поміж товпу, прибігла до Христа й обтерла Його закровавлене лице своїм серпанком.

При розп'ятті було багато жінок, а поміж ними Його Мати, її сестра й Марія Магдалина. З дванадцятьох апостолів, на яких Христос покладав великі надії, тільки один Іван явився того дня, а решта розбіглися, опановані страхом. Жінки до кінця вірно вистояли при Христі, хоч смуток і розпач гнітили їх душі.

Явившися найперше жінкам Мироносицям після свого воскресення, Христос призначив їм повідомити інших про Його побіду над смертю, як було заповіджено, і тим покликав їх, як гідних осіб, до апостольської праці.

Жінки вірили в Христа, віддано ширили його науку і притягали до себе все нові кадри побожних жінок. Їх доми стали сильними твердинями християнства в ранніх початках і продовж віків. Вони були апостоли великого ідеалу, за який Христос страждав і помер, і своїм воскресенням доказав, що великий ідеал ніколи не вмирає. Християнство до великої міри завдячує свій розвиток і тривке закріплення в масах народу жінкам.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ІЗ СВІТЛИМ ДНЕМ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
ЩИРО ВІТАЄМО
ІЄРАРХІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ: ЙОГО БЛАЖНСТВО,
БЛАЖЕННІШОГО ВАСИЛІЯ МИТРОПОЛИТА ВІННІПЕҐУ Й ВСІЄЇ КАНАДИ УПЦ,
ПРЕОСВЯЩЕНІШОГО ВЛАДИКУ ІВАНА, АРХИЄПИСКОПА ЕДМОНТОНУ
І ЗАХІДНЬОЇ ЄПАРХІЇ, ПРЕОСВЯЩЕННІШОГО ВЛАДИКУ ЮРІЯ,
ЄПИСКОПА САСКАТУНУ-ВІКАРІЯ СЕРЕДНЬОЇ ЄПАРХІЇ. СВІТЛУ КОНСИСТОРІЮ
ТА ЇЇ ПРЕЗИДІЮ, ВСЕЧЕСНЕ ДУХОВЕНСТВО,
ВСЕ ЧЛЕНСТВО НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
Й ЧЛЕНСТВО СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СУС З ЇХ ПРОВОДАМИ,
ВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЇ НАРОД В УКРАЇНІ І ПОЗА УКРАЇНОЮ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ЗА КРАЙОВУ УПРАВУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

МАРІЯ ВОРОНЮК
— голова

ЮСТИНА ТАЛПАШ
— секретарка

ВЕЛИКДЕНЬ В НАШОМУ ДОМІ

Великоднього тижня наша хата немов ставала веселішою.

Пахло в ній якимись особливими пахощами, на полицях щодня з'являлось якесь нове печиво.

На підвіконнях в горщиках зеленіла пшениця (ми сіяли овес), посіяна раніше. На саме свято кладемо в зелень крашанки. Вани різнокольорові. Все разом виглядає по-святковому. Крашанки уважаються не спорідненими з українською традицією. Але, звідки б вони до нас не прийшли, вони в нас прийнялися й широко вживаються.

Писанки ми „споглядаємо", любуючись їх орнаментами, бережемо, як оргінальне своє мистецтво, крашанки — ми споживаємо. Ми їх, як і писанки, святимо, ними розговляємось, ними бавляться діти в „навбитки" чи качають їх з горки по траві. „Дешево й сердито" — як говорить українська приповідка.

По святковому прибрана наша хата: розвішані рушники, килими; столи і столики позастелювані вишитими доріжками, білими обрусами.

Перший ритуал, який я не повинна була забути, починався в „Чистий Четвер": треба бло до схід сонця вмитися (для дівчат — це значить бути вродливими).

В четвер вечором вся родина йшла до церкви слухати „Страсті Господні" (Господи, і чого тих читань євангелія аж дванадцять?) З „Страстей" старались вернутись додому з запаленими свічками. Донести вогонь до хати — це добра прикмета. „Випалювались" хрести над дверима, на сволоці (колись — це від злих духів). А тепер? Мабуть, також від Злих Духів.

В четвер ми не сідали за урочисту вечерю, як це подекуди прийнято, навпаки, добре вважалось не їсти аж до виносу „Плащаниці" на другий день, а деякі старші люди не їли аж до Великодня. П'ятниця святкувалась, всі йшли до „Плащаниці", а в суботу знову брались до роботи. Готувалась печеня, ковбаси, а деколи запікалось порося. До цього подавався міцний хрін і міцно приправлена гірчиця. Ми варили також „зелений борщ" і узвар. Коли пеклись паски (а це було ще в середу) то треба було потихеньку ходити, не стукнути дверима, щоб тісто „не сіло", яке вже „підійшло".

Наші паски пеклись високі (в Галичині їх звуть „бабами") зверху прибирались хрестом, часто ставилась і вербова гілочка. Паски були легенькі, тому, вийнявши з печі, їх клали на сіно, застелене рушником, або, навіть, і на подушки, час від часу повертали, щоб паска не залежалась на один бік і, не дай Бог, не стратила форми.

В суботу звечора накривали „Великодний стіл" і приготовляли кошик до церкви. Все в кошику, як паска, писанки, м'ясо, хрін і т.п. і саме накрититя — гордість господині. Воно мусіло бути якнайкраще, краще як у сусідки. До церкви спішили на 12 год. ночі, старші йшли звечора. Дітей клали спати і будили до церкви (залежно від віку). Вмиватись треба було в спеціально приготованій мисці, де вже лежало яйце (здебільшого червоне) і срібні гроші.

Навколо церкви вінком уставлялись в декілька рядів пасхальні кошики (часом тільки розстелені хустини). Свічки палали над пасками, люди стояли густими лавами біля пасок, але не видно було на обличчях втоми ані дрімоти — спокій панував в душі кожного.

Радісний спів „Хай воскресне Бог і розвіються вороги його!" бадьорить всіх. Вся церква співає „Христос Воскрес із мертвих!"

Близькі і знайомі обнімаються, цілуються — „христосуються". В цей день великої радости молоді хлопці стежать за дівчатами, щоб не пропустити любиму дівчину, з якою можна цілком правно похритосуватись. З нетерпінням очікується читання „Слова Івана Золотоустого". Безмежна Любов! Великодня ніч — це свята ніч, чарівна ніч, ніч щастя! Так вірили наші предки, такою вона лишилась і для нас.

Перший день Великодня — день молоді. На поляні розкладають вогні і „водять хороводи". Веснянки, гагілки, гаїлки — це дуже давні пісні. В деяких місцевостях цей звичай ще й досі затримався.

Це все — народня творчість, вона не зникає, а „зливається з письменством в одне неподільне ціле" (С. Єфремов). Ця творчість лишилася нам у формі пісень, приповідок, леґенд.

В цей день Воскресіння Христового — „Христос Воскрес"! Воскресне й наша Україна!

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ (1866 — 1934)

Михайло Грушевський народився 29-го вересня 1866 року в місті Холмі, в сім'ї учителя Сергія Грушевського, що походив з старого українського козацького роду з міста Чигирина, з центральної частини України.

Михайло Грушевський, це одна з найвидатніших постатей ВЕЛИКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ й національно-культурного та ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ. Це велетень української науки, історик світової слави, а разом з цим ПЕРШИЙ ГОЛОВА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, якого було обрано в квітні 1917 року. Перший президент УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ, член Всеукраїнської Академії Наук і нарешті великий український патріот. Це найбільший український історик, автор 10-ти томової — ІСТОРІЇ УКРАЇНИ-РУСИ.

Цим великим твором ІСТОРІЄЮ УКРАЇНИ-РУСИ, Михайло Грушевський поклав міцний і вічний фундамент історичної науки для здійснення національних прагнень українського народу.

Історія УКРАЇНИ-РУСИ, це найбільший і найвартісніший його твір, що становить могутню зброю у боротьбі українського народу з його ворогами, зокрема з Москвою, яка намагалась у минулому й намагається тепер представити історію України, як частину історії Московщини.

Ж о д е н слов'янський нарід не має такого фундаментального твору, який створив М. Грушевський для свого народу. Величезні заслуги його ще й в тому, що він видав популярні нариси історії України мовами: українською, російською французькою, англійською, болгарською, чеською та німецькою.

Або, його п'яти томова праця з історії української літератури чи праця з всесвітньої історії і багато інших, на яких не можемо зупинитись, хіба лише підкреслимо, що загальна кількість наукових його праць становить до 2,000 чисел друком. Ось, яку багату спадщину створив нам М. Грушевський.

Поруч цього, належить згадати надзвичайно величезну діяльність його в відродженні Української Державности, зокрема, як голови Центральної Ради, коли він був великим авторитетом в ті часи, а також лише йому, як історикові мусимо завдячувати встановлення: герба-тризуба, жовтоблакитного прапору і грошей в молодій Українській Державі.

У час перебування на еміґрації він розумів, що він не може створити всього того, що міг би зробити на рідній землі, і радиться та роздумує над поворотом в Україну. Отже, він чисто з мотивів найглибшого патріотизму мав мужність ризикувати своїм життям, вернутись в 1924 році на Батьківщину, саме тоді, коли присутність його серед українського народу була потрібна більше ніж будьколи: це ж були часи, коли після програної визвольної війни український народ був у стані розпорошености.

Перед поверненням М. Грушевського в Україну уряд совітської України запевнив йому можливість широкої наукової діяльности та повну свободу культурного розвитку українського народу.

Українське громадянство надзвичайно раділо поворотом Грушевського на рідні землі — де лише він появлявся, скрізь оваційно вітали його в переповнених залях.

Але, все ж таки НКВД приспішило його смерть, і він помер загадочною смертю — 24-го листопада 1934 р.

Великий науковий авторитет Грушевського сприяв йому об'єднати майже всі наукові сили на той час в Україні, і під його проводом розгорнулась наукова діяльність не лише в Києві, що був тоді духовою столицею України, а й в інших містах. В ці роки Україна заливалась друкованим словом, українська історична наука досягла найвищого свого розвитку. Все це було спрямоване на поглиблення й поширення національної свідомости серед українського народу.

Московські большевики налякались буйного культурно національного розвитку, вони запропонували Грушевському негайно лишити Україну і переїхати до Москви, чим самим ізолювали український народ від його духового репрезентанта.

Після цього розпочалися неодноразові арешти, допити, вимагання від Грушевського підписання фальшивих деклярацій з рук НКВД. Але, Грушевський жодних деклярацій не підписав і не зрадив українському патріотизмові.

Коли він покидав рідні землі перед від'їздом у Москву, він з великим болем в душі відчував, що він вже ніколи не повернеться в Україну і не побачить Києва, й в останнє зайшов до Академії Наук і на прощання своїм колеґам заявив: — Я ВІДЧУВАЮ, ЩО НАЗАВЖДИ ПОКИДАЮ ВАС, АЛЕ ВСІ ВИ ЩИРО Й ВІДДАНО, БЕЗ МЕНЕ, ПРАЦЮЙТЕ ДЛЯ УКРАЇНИ.

К. Т-чко

РІК 1991 — РІК МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

„Суспільність, що має віру в себе, мусить мати і відвагу глянути в неприкрашену правду свого минулого, щоб зачерпнути в ній не зневіру, а силу" — Мих. Грушевський.

Історик Любомир Винар відвідав Україну і на Першому міжнародньому конґресі українїстів виголосив доповідь про "Михайла Грушевського і його вплив на розвиток української наукової історіографії".

Тисячі юнаків і дівчат тільки тепер відкрили для себе правду універсалів Центральної Ради тільки тепер дістали доступ до праць Михайла Грушевського, першого президента Української Народньої Республіки, одного з найбільших українських діячів і науковців 20-го століття, як і до праць Крип'якевича, Яворницького й інших.

Любомир Винар на Міжнародньому конґресі українїстів висвітлив наукову спадщину Грушевського і запропонував, щоб рік 1991 був роком Грушевського, — саме в 125 років від дня його народження. Крім резолюції про проголошення ювілейного року Грушевського було прийнято на з'їзді резолюцію про засудження переяславських тез „До 300-річчя воз'єднання України з Росією".

Прийняття цих резолюцій ствердило, що відродження української наукової історіографії на добрій дорозі. Біля 20 видатних істориків і археологів з Києва, Львова, Дніпропетровська й інших міст стали членами Українського Історичноо Товариства, співробітниками „Українського історика".

На з'їзді говорилось про потребу шкільних історичних підручників. Бо без об'єктивного і повного висвітлення усіх періодів історії України немислиме відродження української культури і науки. Спільною співпрацею в Україні і на Заході науковці реалізуватимуть важливі наукові проекти.

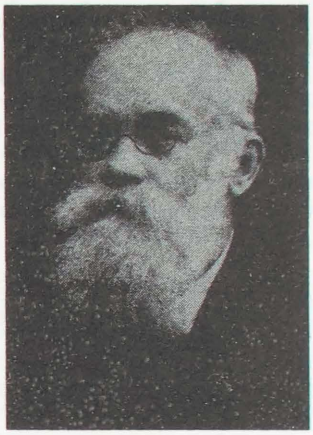

Олесь Гончар в своєму вітальному слові міжнародньому конґресеві українїстів сказав, що „українські історики в Україні і діяспорі повинні очолити відродження української нації, віднайти в собі сили пробудитися, постати до життя, явити світові феномени своєї незнищимості".

І саме в цьому історичному моменті відродження національної культури українські історики мусять стати на сторожі історичної правди. „Пізнайте істину, а істина освободить вас", — це гасло діячів українського відродження колись і тепер.

100 ГРИВЕНЬ — Банкнот Української Народньої Республіки виконаний Ю. Нарбутом

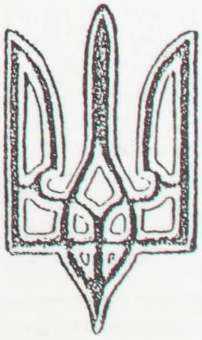

Український Герб

ДРУГИЙ З'ЇЗД РУХУ В КИЄВІ

Другий з'їзд Руху відбувся в Києві в кінці жовтня 1990 р.

Зайшла зміна в назві, а саме: Народній Рух за перебудову змінено на Народній Рух за незалежність. Поширено плятформу Руху і уточнено, що це не партія. До Руху належать партії, яких сьогодні в Україні є 16. Рух — це організація, яка буде консолідувати ці партії. Рух має місійну працю українізувати зрусифіковане населення України.

В щоденнику „Лос Анджелес Гайтс" подано, що число членів Руху зросло до 630.000, а прихильників до 5 мільйонів.

Обрано провід Руху: Іван Драч — голова (перевибраний), Михайло Горинь — голова Політичної Ради.

На Других зборах Руху були представники посольств США і Канади з Москви та консулятів Болгарії, Німеччини, Польщі, Румунії, Мадярщини, Франції і Чехословаччини.

Зборами проводили члени управи Руху: Драч, Павличко, Горинь, Черняк, Яворівський.

В Україні немає відкритого „Інтерфронту", але існує під маскою деяких партій та в церковних конфліктах.

В питанні Церкви Рух стоїть за толеранцію українських церков: „Не забуваймо, що ми, українці, поєднані хресною дорогою XX віку. В тюрмах, на етапах і в снігах нам навіть на думку не спадало конфесійне розмежування на цій дорозі страждань. Страждання єднають людей у справжності і щирості. Боже, нам єдність подай!" (Євген Сверетюк)

Українські селяни об'єднуються. Відбувся установчий з'їзд селянських господарств України. З 18-ти областей і кримської АССР на з'їзд прибуло понад 200 селян. Число зацікавлених зростає. Є симтоми пробудження робітництва. Робітники одного заводу в Києві солідаризувалися з вимогами голодуючих студентів. Отже, робітництво і студенство — це нові сили, що підтримують кінцеву мету Руху — побудову суверенної демократичної української держави, „Справа здобуття української держави — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси чи партії — Симон Петлюра".

———————

Всеканадський з'їзд Товариств прихильників Рух-у заплановано на вересень, 1991 року.

———————

З'ЇЗД КАНАДСЬКОГО РУХУ

В суботу, 23 лютого 1991 р., в приміщенні Інституту св. Володимира, в Торонті, відбувся другий з'їзд голів і представників осередків Канадського Товариства Прихильників Рух-у (КТПР). Основною темою з'їзду була допомога й обміни з Україною в новій політичній ситуації в С.Р.С.Р., обговорення статуту Товариства та становище КТПРух-у до плянованої Конґресом Українців Канади (КУК), у квітні, ц.р., конференції про допомогу та обміни з Україною. З тринадцять діючих та об'єднаних у Координаційному Централі КТПРух-у, з осідком у Торонті, прибуло на з'їзд одинадцять голів і представників осередків. Неприсутнім був Ошавський та Едмонтонський осередок.

Крім звітів з минулорічної діяльности відділів Рух-у був звіт Координаційного Центру, в якому голова, Ераст Гуцуляк, повідомив про листа з 13 лютого 1991, підписаного головою Рух-у в Україні, Іваном Драчем та головою політичною ради, Михайлом Горинем, де висловлено побажання, щоб КТПРух-у надалі заступало Централю Рух-у в Україні на території Канади. В світлі цього прохання та плянів Едмонтонської конференції КУК оформити нове координаційне тіло допомоги й обміну з Україною, з'їзд голів прийняв резолюцію, що Канадське Товариство Прихильників Рух-у братиме участь у Едмонтонській конференції в ролі обсерватора. Члени Рух-у, які перед тим зобов'язались брати участь в конференції, виступатимуть в своєму власному імені.

Після нарад голів Товариств прихильників Рух-у відбулась спільна вечеря, на якій промовляла Соломія Павличко про „Феміністичний рух в Україні", а відтак, у тому ж приміщенні, було громадське віче, на якому виступали д-р Юрій Щербак і Сергій Головатий з України. В своїх промовах вони інформували про найновіші події в Україні — припинення „перебудови" і „гласности", про послідовне перебирання влади в республіці членами Комуністичної Партії, переслідування, очорнювання й арешти демократичної опозиції і прихильників незалежности України та про дволичність тактики президента України, Леоніда Кравчука, який, з одного боку, виступає як речник суверенітету України, а, з другого, різними методами, не допускає у Верховній Раді України до відкритої дискусії над небезпекою плянованого М. Горбачовим референдуму про новий Союз. Реферували вони теж економічну й екологічну ситуацію в Україні, яка сягнула сьогодні критичного стану.

К У Т О К П О Р А Д

Шановна Пані Любомиро!

Читаю завжди із зацікавленням Ваші „Виховні кутки" і радію, що хоч хтось (власне Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада при СКВУ) подумав про такі гутірки на виховні теми. Вони жінкам-матеріям куди потрібніші, ніж кухонні приписи чи звіти з особистих святкувань і ювілеїв. Хоч, очевидно, і це потрібне...

А оце хочу Вам навести одну подію. Приходжу на Свято Дитячої Книжки, що його влаштовують Українські Працівники Літератури для Дітей і Молоді, в Торонто. Зацікавлені, усміхнені личка дітей: деклямують, співають, ставлять сценки, змагаються, хто більше книжечок прочитав... Але я не про те. Перед початком свята чую, одна мати каже донечці: — Біжи до своєї вчительки (ось-там, бачиш, вона стоїть!) і спитай, коли все скінчиться і коли мені треба приїхати по тебе."

Я не втерпіла, підходжу, питаю: — А ви хіба не залишаєтеся на святі?

— Я? Навіщо ж? — щиро здивувалася мама.

— Хіба вам не цікаво побачити, як ваша дитина виступає?

— Мені? — а тоді похопилася: — „Та, знаєте, тут так незручно ставити авто"...

Можливо, якби не авто, була б і поцікавилася, що думає, що переживає її дитина... Може це переживання стало б їм спільним, дорогим...

Не хочу більше коментувати. Просто прошу Вас, пані Любомиро, напишіть і скажіть усім матерям, що важливе у вихованні дитини, а що може не аж таке... Всі будуть Вам вдячні.

Громадська тітка

Шановна Пані Громадська Тітко!

Вашим спостереженням Ви порушили преважливе питання у вихованні дитини — спільні переживання батьків і дітей в унапрямлюванні родинного стилю життя. Мама, яка привезла свою дитину на Свято Дитячої Книжки, виказала певне позитивне ставлення до справ українського стилю виховання її дитини. Вона ж бо її привезла на імпрезу і напевно припильнувала, щоб її донечка вивчила віршик. На жаль, вона не подумала над тим, як важливим для її дитини буде її матері (і батька) приявність на святі, в якому бере участь — попису ється її дитина.

Виходить, що ця мати не здавала собі справи з того, що у виховнім процесі преважливим є підтримка самостійних кроків дитини, яке значення для дитини має те, що мати дивиться, слідкує як вона виконує свою ролю, завдання. Приявність дорослих, як публіки — знайомих, бабусь і дідусів, тіток, вуйків — каже дитині наскільки важливим є її, дитини, виступ, коли одначе між публікою немає матері, батька, тоді ті батьки безслівно коментують, що це не є дуже важне. Тут виходить наверх розбіжність у поведінці батьків: з одної сторони мати каже вивчити віршик — позитивне ставлення; а тоді іґнорує виступ дитини — негативне явище, бо байдуже ставлення до завдань дитини.

Дитина дуже скоро зрозуміє ситуацію і зробить висновок, який відзеркалюватиме її відношення і до других аспектів українського стилю виховання, вживання української мови, пильність в школі, плекання українських традицій тощо.

Виглядає, що в даній ситуації, мати, чуючись незручно, найшла арґумент безпеки авта, який звучить дуже непереконливо. Він наводить питання порядку важностей. Цій матері важнішою була безпека її авта, і вона знехтувала (може ненарочно) тим, що не тільки не виявила пошани до Свята Дитячої Книжки, але й до почувань її дитини, для якої сказати віршик, знаючи що там між публікою слухають її батько й мати, має специфічне значення.

При цій нагоді хочеться підкреслити ролю громадської тітки, яка в громаді є дуже потрібна. Громадська тітка, з позиції її досвіду та національно-культурного вироблення, може обсервувати та об'єктивно реагувати на громадські явища своїм тактовним зверненням уваги, або хоча порушенням вищезгаданого питання оцим листом, який прочитає неодна молода мати і призадумається над згаданим інцидентом.

НАРОДНЄ МИСТЕЦТВО ЯК ВИХОВНИЙ ЗАСІБ

Ну, дивіться! І що ті жінки собі думають? Знову ж ті писанки та вишивки! Та вже досить того народнього мистецтва! На виставках для чужинців та своїх треба нам показати К У Л Ь - Т У Р У, а не тільки ті писанки та вишивки...

„Тільки" писанки та вишивки? „Тільки" це „просте" народнє мистецтво? Моя тема — **народнє мистецтво, як виховний засіб.** На першу гадку здавалося би, що це мова про виховання дітей і молоді. Але, чим більше завваг дорослих, тим більше думаю, що заки почнемо виховувати і навчати малих, мусимо навчити самі себе — мамів, татів, бабусь і дідусів.

Коли вивчаємо історію людства, чи історію культури якого-небуть народу, чи історію мистецтва, з чого починаємо? З праісторії. Що діялося в давнину перед винаходом письма? Нам показує археологія (наука або студія життя давніх людей), як воно виявляється в рештках матеріяльної культури (Є. Онацький). Історія починається із записаного. Археологія розказує нам про глибоку давнину не буквами та словами, але залишками тесаного каменя і кісток, черепками кераміки та іншими предметами з часів найдавнішого життя людини. Археологи відтворюють побут давньої людини на підставі неймовірно дрібних залишків.

Наша археологія та наше народнє мистецтво так тісно пов'язані, що аж смішно подумати яка це проста справа. Що таке народнє мистецтво? Словник Вебстера пояснює, що це традиційне типічно анонімне мистецтво народу, яке є виявом громадського життя, і різниться від академічного або особистого або космополітичного мистецтва. Точніше, це мистецтво народу: селян, пастухів, моряків, ремісників, майстрів та торгівців які, як правило, живуть поза межами міст. З приходом індустріялізації перестало творитися народнє мистецтво, яким воно було попередньо. І люди вже не були такими самими. Впливи модерного світу започаткували зміни.

Важливо зрозуміти різницю між мистецтвом і народнім мистецтвом. Мистець творить **свідомо.** Мистець підписує свій твір. Народнє мистецтво не є справді мистецтвом. Наша селянка чи селяни не „творили мистецтва", коли ліпили горшки чи різьбили взір на санях. Вони тільки прикрашали звичайні щоденні предмети. Людина з природи має бажання прикрашати свій одяг, речі, чи своє тіло (як бачимо те у найпримітивніших племенах). Щоденна неприкрашена домашня річ залишається звичайною аж доки селянка або селянин не вишиє, вирізьбить, розмалює, витне чи випече на ній якусь прикрасу. Орнаментика залежить від предмету та його вжитку. І тоді звичайна річ стає прикладом народнього мистецтва не з погляду селян, а з погляду зовнішнього світу. Сучасна людина свідомо не може від себе створити якийсь приклад правдивого народнього мистецтва. Не можу надивуватися, які чудові, неймовірно гарні писанки та вишивки виконувала наша проста селянка, яка не мала високіх шкіл красного мистецтва.

Як саме людина прикрашувала речі — було не тільки виявом власного бажання й таланту. Людина жила в громаді споріднених родів і племен. Їхній громадський характер і смак відбивався в орнаментиці. Скільки може бути способів ткання, різьби, вишивки чи розмалювання? Спосіб такий самий — але громадський, з часом народній (даного народу) смак виявлявся так, що можна розрізнити мадярську та українську вишивку, хоч підстава обох — полотно, нитка та голка. Народнє мистецтво міняється, але дуже повільно. Воно дуже консервативне. Воно не є тільки виявом традиції народу, воно **є** його традицією. Народнє мистецтво — це **неписаний, невисловлений документ початків історії даного народу.** Хоч стаються зміни в народньому мистецтві, хоч є чужі впливи, вони приходять повільно і нарід їх пристосовує до свого вподобання.

Не можна говорити про народнє мистецтво без згадки про звичаї та світогляд наших предків. Як інакше пояснити непрактичні писанки або обрядові рушники? Як тоді пояснити ті богині-берегині, безконечники, троячки, ламані хрести, рожі-зорі, баранячі ріжки та всі інші орнаменти в нашому народньому мистецтві? Сорочку чи кептар можна було прикрасити простими кольоровими пасками. Але людина оздоблювала одяг і речі символічними прикрасами. Це тому, що людина кам'яного віку дивилася на своє оточення, на світ іншими очима. Думала, що своїми піснями, обрядами, та символами вона матиме якийсь вплив на природу. Коли на весну заспіває „Благослови, мати, весну закликати", то сонце повернеться на ще один рік. Так само прикличе сонце, коли напише соняшні символи на яєчку. А предків та святу мати-землю, богиню, людина вшанує іншими символами та піснями. Та це дуже довга, окрема тема.

На виставках народнього мистецтва у своїх і чижих музеях та інших установах треба підкреслювати не тільки красу та кольорит. Мусить бути наголос на **давність** нашої символіки, а разом з тим і давність нашого народу, як **осібної національности.** В своїй праці „Минуле пливе в прийдешнє" Докія Гуменна описує Трипільську культуру. У вступному слові вона згадує, що інші народи хваляться давниною, віком своєї історії. Гуменна пише: „А як порівняти, то біблійний Авраам почав свою кар'єру на яких три тисячі років пізніше за (трипільські) події описані тут далі. Всі знають грецьку мітологію, а то ж витвір часу, бронзової доби, вже пізнішого за Трипілля. З пошаною вимовляється слово „Ріґведа", збірник індуських гімнів, як найдавніший вияв людської думки, а це також витвір пізніших часів за Трипілля й тягне він соки з Трипілля. Аджеж трипільці на терені України існували в той самий час, як у Єгипті будувалися перші піраміди, а в Месопотамії народжувалися і розросталися міста-держави із розвиненою іриґацією, письмом для обліку податків, храмами, царями й жрецями... Чотири покоління дослідників атакують трипільську проблему, бо там заховані початки індоевропейських народів..." Щиро раджу купити й прочитати всі праці Докії Гуменної. Археолог Джекетта Говкс в своїм Атласі ранньої людини пише, що на території України й Румунії, в п'ятому тисячолітті перед Христом, розмальовано одну з найбільш вражаючих керамік праісторії. Професор Петро Курінний зазначив, що Трипільська культура ширила свій вплив на південь, на землі Дунаю, Балканів, Малої Азії та Кавказу. Це було 1500-1000 рр. до нашої ери, в час леґендарного пересування племен Геллади, коли ще не існувала антична Греція. „Отже, Трипільська культура на Україні, заплідливши своїми впливами сусідні й далекі від неї периферії, спричинилася часткою також до зародження античного мистецтва."

Нам Трипілля до нашої теми важливе, бо майже всі наші мотиви народнього мистецтва та початки звичаїв, обрядових пісень та приповідок походять із цих часів. А декотрі ще раніші, із палеоліту. У вступі до своєї книжки „Боги й богині Старої Европи, 7000-3500 до Христа: міти, міти, леґенди і культові зображення" археолог Марія Ґімбутас пише: „Традицію скульптури й малювання, яку знаходимо в Старій Європі (територія Балкану, південної Італії, південної Польщі та південно-західньої України, в роках 7000-3500 до Христа) передано з доби палеоліту. В мистецтві і мітологічнім зображенню неможливо розділити виразно одну добу від другої, палеоліт від неоліту, так як неможливо лінією розділити диких і культурних рослин та диких і домашніх тварин. Багато символізму ранніх землеробів перебрано від (ще раніше) мисливців і риболовів. Такі зображення як риба вуж, птах, та роги (рогатий не є витвором неоліту) мають коріння в часах палеоліту. Однак, мистецтво і леґенди перших землеробів різнилися надтхненням, отже форма і зміст належали мисливцям і риболовам."

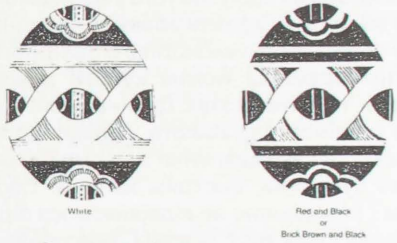

Трипільські взори на писанках

Хто з Вас має на собі борщівську або буковинську сорочку, придивіться до взору морщинки, або поверхниці, на рукаві. Чи знаєте, що подібний взір вирізьблений ґеометричним меандром віднайдено на найдавніших у світі кістках мамонта. Де відкопано цей найдавніший дотепер взір? Біля села Мізина, на Чернігівщині. Це була творчість людей **старої** кам'яної доби, понад 75 тисяч років тому. І цей самий взір між нами сьогодні. Ця тяглість нашого особливого буття, нашої традиції, така виразна, така важлива, що заперечити її ніяк не можна. Перед доказами археології та етнографії відпадають всі теорії „злиття трьох братніх народів". Яке тут злиття, коли перед нами такий простий факт із народнього мистецтва та етнографії: українці мають писанки, росіяни їх не мають. Крашанки мають, але не писанки. Це в своїй студії підкреслив Вадим Щербаківський. Якщо наші два народи такі з'єднані, чи воз'єднані, чи як там, то ж де подівся в росіян такий важливий предмет весняного обряду? Нема, бо не було того з'єднання, бо давнього спільного між нами дуже мало. Звичаю не можна людям накинути силою. А вже коли того звичаю притримуються впродовж тисячоліть, ще трудніше його навіть силою викорінити. **Тому в нашій етнографії та народньому мистецтві джерело нашого буття та нашої історії.** І це треба передати своїм і чужим. Щербаківський так описав писанковий орнамент сучасних йому писанчарок (перша чверть цього століття): „Вони одержали цей орнамент з його

завданнями, досягненнями і ефектами вже готовий, як традицію, як річ давно вироблену, цілі якої навіть уже забуті. Більше того, найменша перерва традицій показує повну нездарність сучасної людини зробити щось подібне, доцільне і ефектне." І в нас цеї перерви не було.

До сьогоднішньої теми **народнє мистецтво та звичаї** мають таке відношення: якщо хочемо дитину виховати в українській духовості, вона мусить виростати в українському домі. Рідна школа та молодечі організації не поможуть, коли дитина вдома не відчуває того українського життя. Ми не мусимо ходити вбрані в народній одяг та їсти борщ і вареники щодня. В Західній Канаді в кожній крамниці можна купити заморожені вареники. Не в тім справа. Дитина мусить відчути вдома українську духовість, пошану до звичаїв минулого та і зацікавлення в цьому батьків. Ми живемо сучасним, бистрим життям. Своїм виглядом і поведінкою не відрізняємося від інших мешканців своїх міст та країн. Але прийде Свят Вечір, чи коляда, чи свячення пасок і виведення гаїлок на Великдень — і ми дуже відрізняємося від сусідів. Тоді нас єднає ця невидима сила української духовості. І наші діти, ті які виростають в сучасній українській родині, відчувають цю єдність. Без наших звичаїв, без нашого народнього мистецтва, без нашого церковного обряду (обох віровизнань) ми подібні до всіх інших. Дитина мусить відчути, що бути українцем чи українкою, це щось особливе, щось надзвичайне. Вже багато літ тому, коли мої перші статті про наші Різдвяні звичаї появилися в англомовній Вінніпеґ Фрі прес газеті, моя знайома розповіла мені про свою дочку. Ця дівчинка, якої ще прабаба приїхала до Канади, прочитала мою статтю в клясі. Її сусідка на шкільній лавці зітхнула: „Gee, I wish I was Ukrainian! (Я хотіла б бути українкою)." Так зацікавили чужу дитину наші звичаї. Гордість, яку відчула мала канадська українка, вже залишиться з нею на ціле життя.

Але наші сучасні діти так багато знають вже в молодому віці, так оточені найновішими науковими винаходами і знанням, що підхід у вихованню мусить іти в парі з модерним світом. Мій 14-літній син пояснить мені найновіші винаходи з астрономії та фізики. Мій 5-літній син скаже мені котрий ґудзик потиснути на ком'пюторі. Коли розказувати таким дітям про далеке минуле їхнього народу, треба приймати до уваги вік дитини. Рідні школи мусять брати приклад з державних шкіл, як передавати знання: фільми, відеострічки, сучасні гри-змагання і т.п. Вдома батьки і діти можуть писати писанки, вишивати, різьбити, ткати та ліпити і розмальовувати кераміку. При праці можна розказувати про символіку взорів та про життя далеких предків. З розмов дитина може уявити минуле. Це багатогранна користь. Родина разом розважається (в сучаснім світі ніколи нема досить часу на родинні заняття), розмовляє, і діти відчувають, що батьки так само шанують і люблять народнє мистецтво, а найбільший подарунок від дитини це щось, що вона сама зробила. Перші писанки моїх дітей виставлені в нас поруч найдосконаліших писанок, виконаних дорослими. А коли дитина подарує бабуні і дідусеві, чи учительці писанку або вишивку — це скарб. Дітей треба також посилати на лекції народніх танків, гри на бандурі та дитячих хорів.

Прикраси дому мусять віддзеркалювати життя української родини: ікони прикрашені рушниками, вишивка (не друкована), кераміка (не вишивана), різьба, тканини, писанки. Також в хаті повинні бути картини та інше мистецтво українських мистців. Коли дитина із цим виростає, вона до цих речей призвичаюється. Дам вам приклад. Понад двадцять років тому, мій чоловік (тоді мій наречений) опинився на урядовій праці серед американських степів, між індіянами. Незабаром написав до своєї мами, щоби прислала йому щось вишиване. Розказував опісля, що коли отримав мамину вишивану серветку, йому на душі стало спокійно, а його тимчасова „буда" стала домом. І діти і мама можуть носити вишиване вбрання (не обов'язково повний народній одяг, як на сцені). Вишивку дуже легко пристосувати до звичайного одягу. І дитина так гарно виглядає у вишитій суконці, блюзці, сорочці, камізельці, плащику чи кептарику. Коли мама вишиває також і своє убрання, дитина бачить, що вишивка і мамі гарна і важлива, що вишивка — це особливий додаток до святкового вбрання. Не думаю, що треба когось переконувати про красу нашої вишивки.

Коли розказуємо про ці давні наші звичаї, не говорім, що це „поганські." Вони не поганські, вони до — або перед — християнські. Також, коли вчимо дітей любити і шанувати своє рідне, своїм прикладом покажім, що ми шануємо інші культури світу.

Ще в 30-х роках, Дам'ян Горняткевич в журналі „Нова хата" написав „Роля жінки в поставанні українського народнього мистецтва": „...тим чинником, що зберіг наші артистичні цінности, є українська жінка. Вона вичарувала власною рукою ці мережані чічки у почуванню своїх

мистецьких спосібностей. Жінка створила цей світ краси, клала основи під хрест української культури. І тільки українській жінці маємо до завдячення безмежне багатсво нашого народнього мистецтва. Їй завдячуємо не лише ті прегарні писанки, ціле море вишивок, але й всі інші роди прикрас, які розвинулись зі спільного пня — писанкового орнаменту."

Зберігаймо та плекаймо наше народнє мистецтво. Цей живий скарб нашого глибокого минулого й далекого майбутнього.

Закінчу словами іншого письменника. Десь тридцять років після статті Д. Горняткевича, Олесь Бердник, українець іншого покоління та обставин, так описав старого гуцула-опришка очими постаті з іншого світу (в повісті „Ілюзіоніст"): „...На опришкові було чарівне вбрання: вишита сорочка, широкий кований пояс, розцяцькований кожушок-безрукавка, що в горах називається киптарем. Люди бачать в тих візерунках лише прикраси, а я помітив ще й те незриме для вас, що вкладене серцями творців, вишивальниць, матерів і жінок, які схилялися над тим нехитрим шиттям. Там, в тих узорах, сріблилася кожна сльоза, променів кожний сміх, перлами грали дівочі веселощі, сумно бриніли в чорних барвах розпука і безнадія, дзвінко співали молоточки майстрів, що кували бойові пояси для гірських войовників. Творча невичерпність мислячої істоти, закована у плин звичайного життя, знайшла все таки вихід для себе і бачила казку там, де здавалося гинула всяка надія. Я дуже втішився, Марійко, бо відчув, що потрапив у світ великого боріння і надії." (Золоті ворота. Смолоскип. 1975)

Орися Пащак Трач
(жінка 1990 року)

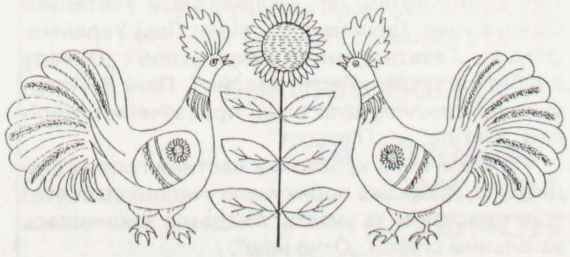

ВИВІЯНА КРУГЛЯК

Градуантка Манітобського Університету в ділянці музики й освіти.

Вивіяна Кругляк (Осачук), наймолодша дочка пані Павліни і покійного Йосифа Осачука, внука покійних Юрія і Анни Котелків, народилася в Вінніпезі 1964 року. Від п'ятого року життя Вивіяна виростала при громаді Пресвятої Тройці, відвідувала Українську школу, була активною членкою СУМК-у, співала в хорі, належала до танцювального ансамблю „СУМК".

Вивіяна належала до молодих бандуристів „Золоті Струни" та співала в хорі імені О. Кошиця. Літньою порою перебувала на літніх курсах в Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні, де успішно одержала кредити за українську мову з кляс X, XI і XII.

Вивіяна, студентка „Елмвуд Гайскул" у Вінніпезі, одержала найкращі оцінки по всіх предметах, а рівнож брала активну участь в студентському житті. Восени 1980 року, Вивіяна була обрана на посаду „пейдж" в Манітобському парляменті під час 31-шої сесії парляменту.

Вивіяна виявила здібності до мов — крім англійської говорить українською та французькою. Вона також бере курс музики в Торонтській Музичній Консерваторії, закінчуючи успішно десяту клясу по фортепіяні.

Бажаємо Вивіяні найкращих успіхів у її професійній праці, міцного здоров'я та радісного майбутнього.

П. О.

Во уваги передплатників журналу „Промінь"!

В редакції „Променя" сталася затримка — не повідомлені ті, що вже давніше прислали передплату (не змінена дата на наліпці), не вислані вчасно листи за пожертви на журнал „Промінь".

Наша редакторка пані Гринь не займається цими справами. Її справа — видавати журнал. Надіюсь, що наша адміністраторка в скорому часі поправить всі залеглості в праці і тоді ми всі будемо почуватися краще.

Єлисавета Білич
референтка „Променя" С.У.К. Централі

Нова адреса „Променя"!
(Дивись обкладинку.)

60-РІЧЧЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ і 40-РІЧЧЯ ЖУРНАЛУ „ЖІНОЧИЙ СВІТ"

23 лютого 1990 року ОУК (відділ у Вінніпезі) і журнал „Жіночий Світ" гідно відсвяткували свої ювілеї.

Головною доповідачкою була голова Крайової Управи Організації Українок Канади — Марія Підкович. В своїй доповіді вона підкреслила досягнення ОУК за 60 років праці.

До почесних гостей були запрошені Митрополит Української Православної Церкви — Василій, Митрополит Української Католицької Церкви — Максим, представники уряду і заслужені члени ОУК.

Від Союзу Українок Канади були присутні представниці від відділів, від редакції журналу „Промінь" — Олена Гринь.

Олена Гринь привітала ОУК з 60-ти річчям, за їхні осяги праці, а найголовніше за те, що вже 40 років тому вони зрозуміли значення друкованого слова для розвитку української культури, для збереження української мови і для духового зміцнення організації. Побажала їм успіхів у їхній праці й надалі.

Предсідниця пані Чайковська подякувала п. Гринь за добрі побажання. Від видавничої спілки „Тризуб" був присутній Микола Гринь.

В неділю 24-го лютого 1990 р. Жіночий відділ КУК м. Вінніпеґ влаштував „Свято Героїнь". На „Святі Героїнь" були вшановані жінки — героїні, а також було відзначено, що поштовхом до такого свята був трагічний випадок закатування польською поліцією визначної діячки Ольги Басараб, ім'я якої носить ціла організація ОУК. Доповідачкою була Олена Гринь.

В художній частині виступали три хори: хор „Гуслі" (дириґент Василь Соломон), хор „Думка" (дириґент Володимир Скакун, при фортепіані Віра Костишин), жіночий хор ім. О. Кошиця (дириґент Володимир Климків, при фортепіані — Ірка Чучман). Мелодеклямацію „Невольницькі Пісні" (Лесі Українки) виконала Валентина Нозворті при фортепіановому супроводі Христини Пири. Христина Пира ще виконала „Українську думку" — В. А. Трисовського.

Особливо відзначимось дві декламаторки — сестри Павенські.

Леся Павенська продеклямувала „Мій рідний краю" Лесі Укранки. Відчувалась не тільки добра мова Лесі а й її надзвичайно мистецьке виконання.

Катя Павенська — це вже мисткиня. Її деклямація „Відповідь" Олени Теліги зворушила до глибини серця присутніх. Бажаємо їм успіхів в їхній праці.

Всі присутні були задоволені організацією свята головою Вінніпезького відділу КУК, панею Тамарою Гавришків.

Коли ми говоримо про єдність, ми повинні чисельно відвідувати наші спільні культурні і національні свята.

Присутня.

АКАДЕМІЯ НА ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ, ҐРИМСБІ, ОНТ.

Стараннням Жінок Союзу Українок Канади ім. Кн. Ольги в неділю 24 лютого відбулася Академія на пошану пам'яти Лесі Українки та інших жінок-героїнь.

Після Літургії отець Володимир Кушнір відправив панахиду по Лесі Українці і жінках-героїнях, імена котрих ми знаємо і по тих, імена котрих ніколи не будемо знати.

В громадській залі відбулася офіційна частина свята. Отець Володимир прочитав молитву і поблагословив страви. Голова відділу пані Валентина Яворська привітала присутніх і відкрила академію вступним словом. Керівник програми, вчителька Орися Бурак, покликала до слова культ.-освітню референтку пані Марію Бурак, яка прочитала змістовний і добре опрацьований реферат про життя і творчість Лесі Українки. Реферат „Українські жінки — героїні" прочитала пані Павліна Бойчук.

Після цього була художня частина. Виступали учні рідної школи під керівництвом учительки Орисі Бурак. Деклямували вірші Лесі Українки: „Надія", „Гетьте думи, ви хмари осінні", „Ой піду я в бір", а також „Лесин заповіт". Пані В. Яворська продеклямувала вірш, присвячений героїням „Кінґіру" — „П'ятьсот".

По закінченні художньої частини голова відділу п. В. Яворська подякувала учасникам свята і всім присутнім за участь. Академія закінчилась загальним співом „Отче наш".

Присутні склали на фонд „Променя" $30.00.

Марія Бурак
Культ.-осв. референт

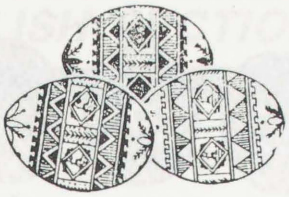

Христос Воскрес! Воістино Воскрес!

З нагоди Воскресіння Христового

вітаємо

Ієрархію і духовенство Української Православної Церкви в Канаді, членство Союзу Українок Канади з головним управлінням на чолі, редакцію й адміністрацію журналу „Промінь" та весь український народ.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЮДМИЛИ СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ ТОРОНТО-ЗАХІД

Марта Цехош
голова

Тоня Середницька
секретарка

ВІДДІЛ ІМ. Л. УКРАЇНКИ В ОТТАВІ

в ці дні Пресвітлого Христового Воскресіння пересилають щирий привіт

„Христос Воскрес!"

Проводові і членству складовим організаціям СУС, Церковному проводові і журналові „Промінь",

„Великодніми піснями
Звеселяймо Божий світ,
Щоб почула за моями
Україна наш привіт".

Ліза Маларик
Голова

Галина Михальчук
Секретарка

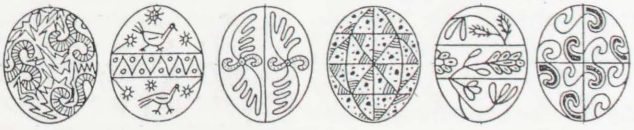

У Світлий День Христового Воскресіння вітаємо Блаженнішого Василія, Митрополита Вінніпеґу і всієї Канади, Преосвященніших Владик Івана та Юрія, Світлу Консисторію, Всечесне Духовенство, Голову Централі СУК та Провінційну Екзекутиву Східньої Канади, членство відділу ім. кн. Ольги в Торонто з їх родинами, редакцію журналу „Промінь" та весь український народ у розсіянні сущий.

Пересилаємо щирий привіт нашим братам і сестрам в Україні, Проводові відродженої УАПЦ з її Ієрархами та духовенством, новоствореним відділам Союзу Українок і Сестрицтвам з їх прихильниками.

Нехай радість Христового Воскресіння наповнить наші серця, об'єднає нас у любові до Христа та ближнього свого.

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

ЗА УПРАВУ ВІДДІЛУ СУК ІМ. КН. ОЛЬГИ ТОРОНТО, ОНТ.

Юлія Головата
Голова

Добр. Катерина Сенцьо
Секретар

З радісним Святом
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ім. САВЕЛІ СТЕЧИШИН
в КЕЛОВНА, Б.К.

сердечно вітає:

провід і Духовенство Української Православної Церкви в Канаді, провід і членство всіх складових організацій Союзу Українців Самостійників, редакцію „Променя" і весь український народ тут і на Рідній Землі.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! — ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Ґеня Свинарчук
голова

Анастасія Ратковська
кореспондентка

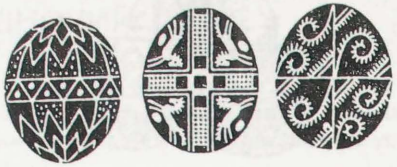

Відділ СУК ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
у ВАНКУВЕРІ

з нагоди Світлого Празника
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

вітає

Ієрархів і Всечесне Духовенство УПЦ в Канаді, Управи й членство складових організацій СУС, Крайову Управу Союзу Українок Канади і всіх членок по відділах, редакцію журналу „Промінь" та ввесь український народ традиційним

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Марія Вакалюк
голова

Олена Дзюбенко
кореспондентка

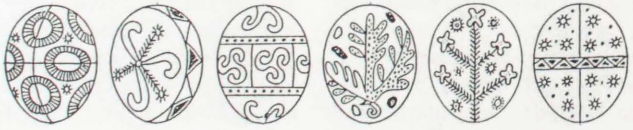

ХРИСТОС ВОСКРЕС! Співає вся природа,
Величний гімн несеться до небес.
Хоч Він помер з любови до народа,
Із гробу встав, у величі воскрес.!

Іванна Савицька

З НАГОДИ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

ЧЛЕНКИНІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ВІДДІЛ ДОНЬКИ УКРАЇНКИ В МОНТРЕАЛІ

ЗАСИЛАЮТЬ НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
НА ЧОЛІ З КРАЙОВОЮ ЕКЗЕКУТИВОЮ,
ЇХ РОДИНАМ, РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛУ „ПРОМІНЬ",
ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ Й ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Оксана Русин
голова

Галина Сенишин
референтка

ENGLISH SECTION

EASTER AND THE UKRAINIAN PYSANKA

Symbol of Life

The Ukrainian painted Easter egg (pysanka) is one of the most exquisite forms of Ukrainian decorative art. Although it is traditionally associated with the Christian celebration of Easter, in fact its origins can be traced back many centuries prior to Christianity.

The egg's life-giving capacity made it a symbol of the renewal of life and thus it played an important role in the pagan rituals praising the coming of spring. In the agrarian society of Ukraine, people were totally dependent upon the sun for survival and revered the sun as a god. Celebrations greeted the spring equinox when the sun "returned", destroying the darkness of winter to give life again.

Among the various festivities devoted to the celebration of the sun was pysanka. Its name is derived from the word "pysaty", meaning "to write", and portraits of the god Dazhboh were "written" on a raw egg. The egg was considered a mirror image of the sun and was universally accepted as the symbol of life.

The first symbols used to decorate the pysanka were various forms of solarium signs depicting the sun, drawn as star shapes, solar wheels, "pavuchky" — little spiders, or "krutorky" — twisted horns.

Ancient people believed that by thus capturing the sun's attention its power would be with them. The pysanka became an object with magical powers when strategically placed, for example in a field to assure a good harvest.

The great variety of decorative symbols found on the pysanka is partly due to strong regional characteristics developed from one geographic region to another, but also due to the evolution of other drawings in addition to the sun signs. These included plants (drawn as a flower or leaf) and abstractions of animals and their parts, the meander ("bezkonechnyk") or never-ending line, and geometric symbols.

The lengthened day with the coming of spring was called "Velykden", which means 'the great day". It is now used as the name of Easter day, and with the acceptance of Christianity in Ukraine the pysanka was so deeply entrenched in the traditions of the people that the egg was included in the Easter rituals of the Church.

Now the pysanka became the symbol for the rebirth of Man. Decorative symbols of pagan origin acquired new meanings. The cross, which originally symbolized the four corners of the world, became the Cross of Christ Churches and bell-towers, presented by combining rectangles, triangles and crosses, also became common pysanka symbols. The pysanka itself became the symbol of the resurrection of Jesus.

Over time and with the advent of more effective writing or decorating instruments, better coloured dyes and improved techniques, the pysanka has continued to evolve as not only a religious symbol but as a remarkably beautiful art form.

It is a centuries-old legacy of Ukrainian tradition, a connection to our pagan ancestors, and a reaffirmation of our beliefs in Christianity and life itself.

— Marusia Tarnawecka

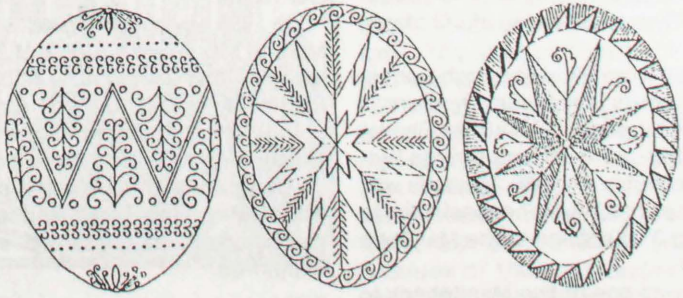

VIVIANNE KRUHLAK

Vivianne Kruhlak (Osachuk) is the youngest daughter of Paula and the late Joseph Osachuk of Winnipeg and grandaughter of the late Anna and George Kotelko of Cudworth, Sask.

Vivianne grew up in Winnipeg and attended Holy Trinity Ukrainian Greek Orthodox Cathedral. Over the years, she was involved in Sunday School, Ukrainian School, CYMK, dancing and both the church and youth choirs.

During the summers, Vivianne attended P. Mohyla Institute in Saskatoon where she completed credit courses in grades 10, 11 and 12 Ukrainian. She also attended French Immersion in Trois-Rivieres, Quebec and thus speaks both Ukrainian and French fluently. In addition, Vivianne attended SELO camps (National CYMK).

Vivianne graduated from Elmwood High School with First Class Honours, receiving numerous awards including the University of Manitoba Chown Centennial Scholarship and the Alpha Omega Women's Alumnae Scholarship. In 1980, Vivianne was honoured in being one of six Manitobans selected to act as a "Page" in the 31st session of the Manitoba Legislature.

In 1981 Vivianne was one of two Manitobans to receive the prestigious Lester B. Pearson College of the Pacific Scholarship. This two year full scholarship sent her to Victoria, B.C., where she lived and studied with 100 students from throughout the world.

In 1984, Vivianne was selected "Miss Kiev" to represent the Kiev Pavillion at Winnipeg's "Folklorama". In addition, she was chosen "First Princess" in the "Miss Folklorama" competition.

Vivianne has always continued to pursue her musical interests. She has completed her grade 10 standing in piano with the Royal Conservatory of Music. She was a member of the O. Koshetz Choir for many years, travelling with them to South America, Western and Eastern Europe and most recently, Ukraine. She is one of the founding members of the Bandurist Ensemble "Zoloti Struny" as both a performer and instructor. In 1987, Vivianne received the unique opportunity of instructing at a bandura workshop held in Munich, Germany.

In 1987, Vivianne completed her Bachelor of Science Degree with a major in Microbiology. Wishing to study music at a more advanced level, Vivianne commenced her studies at the University of Manitoba's School of Music with a major in voice. During this time, she was also a member of the University Singers under the direction of Mr. Henry Engbrecht. Vivianne was enrolled in the Integrated Music/Education Degree Program and thus she has completed both a Bachelor of Music and a Bachelor of Education with a major in voice and a minor in French (elementary specialization). She also completed her Level III Orff Music for Children Teacher's Certificate.

In 1989, Vivianne married Gerald Kruhlak, son of Mr. and Mrs. Terry Kruhlak of Edmonton. Recently, Vivianne and Gerald have relocated to Vancouver, British Columbia. Gerald is employed as an accounting manager and Vivianne is employed as an elementary music and French specialist.

Congratulations, Vivianne, on your recent graduation. May God bless and grant both you and Gerald years of continued success, health and happiness.

— submitted by P. O.

EGGS FROM AROUND THE WORLD

A public opening and reception for the exhibit "Eggs From Around the World" will be held from Sunday, March 10 until April 28, at the Ukrainian Museum of Canada, 910 Spadina Crescent, Saskatoon.

The exhibit features decorated eggs from many cultures including Ukrainian, German, Polish, Chinese, Norwegian and Russian. The universal life or creation symbol of the egg will be presented while comparing and contrasting the role of the egg as part of Easter and other celebrations in the different cultures. Various techniques of decorating eggs will be presented along with the meaning of symbols and colors.

The exhibit also examines other forms: candy and chocolate, eggs, wooden eggs, egg puzzles and paper weights, salt and pepper shakers and other ornaments and containers.

BOHDAN SOROKA

Artist Bohdan Soroka recently held an exhibit of his lino-engravings and oils at the Plast Gallery in Edmonton, Alberta. Jene Zwozdesky, Executive Director of the Alberta Ukrainian Canadian Centennial Committee, introduced the artist at an Opening Reception held at the Gallery on March 1, 1991.

St. George's Cathedral *1983*

Bohdan Soroka was born in Lviv, Ukraine, in September, 1940. He studied art at the Children's Art School, and from 1958-1964 at the Lviv Institute of Appied and Decorative Arts. He began his artistic career at the time of art movement called "Shesty-desiatnyky" (those of the sixties) when for a short time the young generation of Ukrainian poets, writers and artists challenged the dogmas of social realism and produced provocative and original art.

Bohdan Soroka chose graphic art — lino cuts or lino-engraving for his artistic expression. In twenty years he produced over three hundred original prints, one hundred "ex libris", many oil paintings and some decorative art. He works in cylces or series. His first cycle consisted of eight works called "Folkloric Motives" and were used to illustrate a book of poems by Ihor Kalynets, published in Belgium in 1970. Later followed illustrations to literary works by Lesia Ukrainka, Vasyl Stefanyk, Taras Shevchenko and others. Other series are called "Ukrainian Mythology", "Kupalo Games", "Children Games", "Travels in Uzbekistan", "Procession of Gnomes" and "Architecture of Lviv". The artist participated in many group shows and was awarded second prize at the International "Ex Libris" competition in Vilnus. During the "perestroyka period" in the last three years Bohdan Soroka was invited to have a one man show at the Kyiv National Gallery, Lviv National Museum and Lviv National Art Gallery. A complete set of his works was purchased by Academy of Arts and Sciences of Ukraine, National Reference Library, and other museums and galleries in Ukraine.

IN MEMORIAM

OKSANA MESHKO DEAD AT 85

Ukrainian Freedom Fighter

Such was the headline of the sad news in the "Ukrainian Weekly" recently. Oksana Meshko had suffered a severe stroke on a Kyiv street on December 26, 1990, the day after a long meeting of the Helsinki — 90 Committee. Although she had regained consciousness, she was unable to speak and died in a Kyiv hospital on January 2, 1991 — a month before her 86th birthday. Funeral services were to take place at the Church of Mohyla Prytysko in the Podil district, which was recently given over to the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church. Permission was sought from the authorities to have her buried near her mother's grave at the famous Baikiv Cemetery in Kyiv.

Oksana Yakivna Meshko was born on January 30, 1905 in the village of Stari Sanzhary in the Poltava region. Members of her family fought both the Nazi and Soviet forces. Her late husband, Fedir Serhiyenko, was persecuted from 1925 till his death in 1958. Her eldest son was killed in an air raid in 1941 at age eleven.

Along with her sister Vera, Oksana was arrested in 1947 and both women were sentenced to ten years hard labour in the Beria Camp. They were released after the death of Josef Stalin in 1954 and were officially rehabilitated in 1956. Her younger son, **Oleksander Serhiyenko,** became active in the national renewal in the 1960s. Because he spoke at the funeral of the murdered artist Alla Horska, he lost his position at the Museum of National Architecture, was arrested in 1966 and sentenced to seven years labour camp and three years exile to Khabarovski Kray on the shore of the Sea of Okhotsk. By a twist of fate or planning by the Soviet authorities, Oksana was exiled to the same distant region in 1980.

Oksana Meshko became unrelenting in her son's defense and in the defense of other political prisoners. She wrote petitions and protests to the Ministry of Internal Afairs of the Ukrainian SSR and to the Central Committee of CPSU in Moscow. She sent copies to the United Nations and to the Belgrade Conference Reviewing the Implementation of the Helsinki Accords. She joined the Ukrainian Helsinki Group (later called Union) when it was founded in Kyiv in 1976 and became its leader after the imprisonment of its founder, Mykola Rudenko. In 1979, she wrote appeals to Amnesty International on behalf of her son, little knowing that her name would be on its Urgent Action list three years later.

Persecution and harassment by the KGB became a way of life. At any time, day or night, men would storm into her home and begin a search. Windows would be broken, household items and clothing scattered about, all papers taken away in a sack. There was always the indignity of the strip body search when even the seams of her clothing were carefully examined. She was prevented from visiting friends, her acquaintances were threatened with arrest and she was interrogated about the poet, Vasyl Stus.

In 1980, she was suddenly taken to the Pavlov Psychiatric Hospital in Kyiv. After six months, she was sentenced to five years exile and sent to the Khabarovskyi Kray, from where her son Oleksander was about to leave.

A friend, **Elena Sannikova,** tried to visit Meshko at her place of exile in 1982. She managed to get to the settlement of Ayan by boat but was blocked at every turn by the local KGB from seeing her. Her determination was successful to the point where Meshko was actually on a ladder to the ship when KGB men took her off the third step. Elena was finally forcibly removed by militia men and take to the Ayan airport. She was later arrested for describing her attempt to visit Meshko and sentenced to six years' imprisonment in the Soviet Gulag.

When Elena returned to Moscow, she phoned Oksana and promised to try to visit her the following year. But Oksana was very depressed; she wondered if she could survive another year. She was suffering from diabetes, arthritis, high blood pressure and was beginning to have problems with her eyes. The climate was cold with heavy rains and deep snows. There was little fresh food and no milk. She was lucky to get some potatoes and green cabbage. Packages of food, vitamins and clothing sent to her by friends were returned undelivered.

In November 1895, Oksana Meshko was released and returned to Kyiv. Now 83 years old, she had survived ill health and terrible living conditions. She had not given up her struggle for human rights and justice. She wrote a letter to a Kyiv paper in defense of the Ukrainian Culture and Exology Club. She was not afraid to visit the family of Lev Lukianenko, who had served 25 years as a political prisoner and was being sent into exile to the Tomskaya Oblast.

Three years later, her life took a new turn when she was able to travel abroad for a year. On February 25, 1988 Meshko arrived in Melbourne, Australia on

a 90-day visa for treatment of her eyes. The invitation to visit Australia was the result of several years' effort by her niece, Maya Hrudka, assisted by the Melbourne Committee in Defense of National and Human Rights. Her trip from Kyiv was very tiring as she had to spend six days in Moscow waiting for a flight. She was greeted at the airport by her niece. The last time Maya Hrudka, 63, had seen her aunt was in 1943 when the Nazis took Maya away to work in Germany.

She was also greeted with flowers and children in Ukrainian costumes. Michael Moravski, president of the Australian Federation of Ukrainian Organizations, welcomed her. When asked what kept her going, Meshko replied, "My love for human beings, a sense of duty to the community and a sense of patriotism."

On March 17, 1988 Oksana Meshko watched from the Visitor's Gallery as a Member of the Australian Parliament proposed a motion in defense of the Ukrainian Helsinki Group in the House of Representatives. He introduced Meshko to the House as a person with a "great spirit" who desired to return to the Soviet Union to work for the freedom of those with whom she had associated in monitouring the Helsinki Accords.

Meshko arrived in the USA on July 26, 1988 for a month-long visit with her cousin, George Logusch and his family in New Jersey. Fellow Ukrainian Helsinki Group founder, Mykola Rudenko and his wife, Raissa and fellow dissidents Nadia Svitlychna, Pavlo Stokalny and Peter Ruban greeted her with flowers and affection at the airport. Later, Congressman Smith invited her and a delegation of Ukrainians from the Trenton, New Jersey area to a meeting. Smith, a member of the US Helsinki Commission, paid tribute to Meshko's perseverence in defense of human rights.

At a reception following the congressional visit, Meshko spoke to those assembled:

"I was brought up as a Ukrainian patriot and was quite proud of the fact. But I never realized how much more I could learn from my fellow political prisoners. We slept on a hard floor, side by side, like logs in a sawmill. Together we suffered cold and hunger and loss of humanity. We survived. Other strong-willed prisoners conveyed the meaning of being a patriot, to know who you are, to be true to your roots. Upon my release from the labour camp in 1956, I came out spiritually stronger. There was no time for self-pity. My material desires ceased, I became an ascetic leading a life of strict self-denial. I reached out and came closer to God".

On her way back to Kyiv, Meshko stopped at Toronto for a few days and was present at the meeting of the World Congress of Free Ukrainians, held in Toronto, November 23-26, 1988. She read a message sent by the Ukrainian Helsinki Union members gathered in Moscow on November 17, to meet with the Commission on Security and Cooperation in Europe. The members appealed to the World Congress of Free Ukrainians to consolidate Ukrainians in the diaspora to reach the common national goal.

"For we only have one homeland. There is no other Ukraine, in this world there is no other Dnipro. If we are consumed in a radioactive flame or if we fall asleep forever, rocked to sleep by chauvinistic songs of the sacred friendship of fraternal nations, any patriotic work beyond the border of the homeland would lose all sense."

Meshko returned to Kyiv to march in the streets with the blue and yellow banners. The Declaration of Sovereignty in Principle, passed by the Ukrainian Legislature on July 16, 1990 filled her with optimism. She had worked and prayed for this day all her life.

During 1990, she co-founded the Helsinki-90 Committee, a revitalized Helsinki Union and was a leading member of the Society of the Repressed. Both organizations serve as monitors of continued political repressions in Ukraine. Still full of energy, she continued to organize actions in defense of Ukraine's latest political prisoners. Deputy Stepan Khmara and Ukrainian Catholic activist, Yaroslaw Demydas.

She passed away in the midst of her labours. A courageous woman, a lifetime fighter for freedom and an inspiration to all who knew her, may she rest in peace.

— submitted by Helen Raycheba

Sources: The Ukrainian Weekly, March 6, July 31, August 14, December 4, 1988 and January 6, 1991.

CHANGE of ADDRESS

Effective **April 1, 1991** our mailing address for Promin is changing to:

Promin
842 Main Street
Winnipeg, Manitoba
R2W 3R4

This change should help expedite the efficiency with which our mail is handled and speed up the processing of subscription payments as they will now be sent directly to our office premises.

IS GST ADDED?

With GST in your marketplace, it is important to compare prices.

Some prices include GST. But often, it is added later.

Before you buy, look for signs... or ask. Where GST applies, know whether it will be added at the cash register or if GST is built into the price tag.

GST added, or GST included. It's important for you to know the difference.

If you have other questions about the GST and prices, the answer is to call us toll-free Monday to Friday 9am-9pm.

The GST Consumer Information Office.

1-800-668-2122

Government of Canada Gouvernement du Canada

Canada

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Христос Воскрес! Радійте, діти,
біжіть у поле, у садок,
збирайте зіллячко і квіти,
кладіть на Божий хрест вінок.

На вас погляне Божа Мати,
радіючи, з святих небес.
Збирайтесь, діти! Нум співати:
Христос воскрес! Христос воскрес!

Л. Глібов

ГАЇВКИ

Гей, весна, весна прийшла,
Нам Великдень принесла!
Ми гаївочку виводим,
Ми травички не пошкодим,
Ми квіток не потолочим.
Заспіваєм і підскочим
На леваді, на луці —
Здивуються горобці
І розплющать з дива очі
Сірі із ліска зайці.

———————

Вийди, вийди, сонечко,
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко,
На весняні квітоньки,
На маленькі дітоньки,
Там вони граються,
Тебе дожидаються.

„ДЖЕРЕЛЬЦЕ"

Фольклорно-етнографічний ансамбль Моршинської школи мистецтв, що на Львівщині.

Ірина Король, художник „Джерельця", сама родом із бойківського села Тухолька Соколівського району. В її селі шанували традиції, які, на жаль, останнім часом стали забуватися. То й надумала Ірина від своїх батьків, мешканців навколишніх сіл збирати й записувати спогади про те, як народні обряди святкували на Бойківщині.

Так постало „Джерельце" — немов кринична чиста вода, якої ми сьогодні так спраглі.

Не одразу „Джервльце" знайшло свій стиль, свою виконавську манеру. Діти виконували оперу М. Лисенка „Коза-дереза", ставили різні тематичні програми. Але з часом І. Король зрозуміла, що кожний регіон повинен мати свій репертуар. Костюми для ансамбля Ірина пошила сама і купила тканину за свої гроші. З батьківського дому привезла „реквізит" для інтер'єра бойківської хати на сцені. Допомагають їй чоловік, брат, син, дочка.

Думаю що учням цієї школи поталанило, бо в ансамблі вони вчаться пізнавати красу народнього мистецтва, п'ють чисту воду з духовних і моральних джерел своїх прадідів.

Вісті з України

ГРОМАДСЬКА ХРОНІКА

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ІМ. САВЕЛІ СТЕЧИШИН

КЕЛОВНА, Б.К.

Річні збори відділу відбулися 3-го грудня 1990 року в залі при церкві.

Членки після молитви „Отче наш" засіли за столи. Товариство Православних Українців приготували смачну вечерю, за що їм голова Жіночого Товариства Ґеня Свинарчук подякувала, а всі членки обдарували мужчин щирими оплесками.

Після цього Ґеня Свинарчук відкрила збори і керувала зборами. Секретаркою була Надя Чабанюк.

Ґеня Свинарчук сказала, що ми, як союзянки, виконуємо свої обов'язки. Ми щиро працюємо для церковної громади. Рік наш починається з Різдвяних Свят: колядуємо для церкви, прибираємо церкву, приготовляємо Святу Вечерю. Влаштовуємо свята Лесі Українки, Тараса Шевченка, вшановуємо День Матері. В День Матері ТУС нам приготовляє обід.

Проводимо культурно-освітню працю: читаємо журнал „Промінь" і статті з інших часописів. Ми дуже горді за свою патронку д-р Савелю Стечишин тим, що вона заслужила високу нагороду — Орден Канади.

Наша голова також розповіла нам про нового губернатора Канади та представила нам його герб в кольорах, на якому є наш Тризуб і Буковинський віл.

В квітні ми мали чайне прийняття для нових членок. Дуже цікавою точкою було моделювання костюмів, котрі привезли з України Йосиф і Розалія Ликінчук. Виставка зробила велике враження на присутніх, особливо вишита одежа зі Сібіру — прекрасно виконане вишиття ниткими домашньої краски, тільки що безмовно сумне.

Кожного місяця маємо збори, після яких маємо поучаючу і розвагову частину.

По „Великодніх Святах" слухали чудову пісню „Покаяння" з пластинки, виданої хором ім. Кошиця, (дириґент Володимир Климків). Після цього членки оповідали хто **як** і **коли** „виводив гаїлки".

Ми мали нагоду слухати поради лікаря, го-

родника і практичні поради господинь, напр., як сушить овочі. Членки оповідають про свої подорожі в Україну, Австралію й інші країни.

Ми жертвували на церкву, на розширення церковної залі, на музей, на місцеву лікарню, на амнестію, на поміч Дем'янюкові, на К.У.К., на досліди лікарські — серця, рака, альцгаймер, мультіпел склерозіс. На біблію в Україну вислали $200.00, до Крайової управи СУК $500.00 — дітям Чорнобиля. Посилали делегаток на Провінційний з'їзд СУК.

Кухарки і членки, що їм помагають, виконують велику працю: обіди на Різдво, Йордан, Храмове Свято, день Подяки, вечері на Маланку, Пущення, перекуски або обіди на похорони, перед святими і зборами. Ми приготовили ювілейну вечерю для Михайла і Анни Михальчук, влаштовуємо базари, прихід з яких іде на церкву.

Ми пишемо писанки, вишиваємо, плетемо речі з соломки і виробляємо інші мистецькі речі — це все йде на базар для церкви.

Маємо Комітет відвідування хворих, не шкодуємо часу і грошей, щоб відвідати хворих і обдарувати їх квітами чи чимось іншим.

На жаль, наша працездатність зменшується, так як більшість з нас уже в старшому віці.

В кінці червня ми закінчуємо нашу піврічну працю вечером, на який запрошуємо членів ТУС.

Наша управа на цей рік:
Наталя Гайдук — бувша голова
Ґеня Свинарчук — голова
Катерина Бартко — заступниця
Марися Гусь — рекорд. секретарка
Анастасія Ратковська — кореспо. секретарка
Марія Копан — касирка

Бажаємо редакторці журналу „Промінь" доброго здоров'я і добрих успіхів у праці.

Ґеня Свинарчук голова
Анастасія Ратковська корсп. секр.

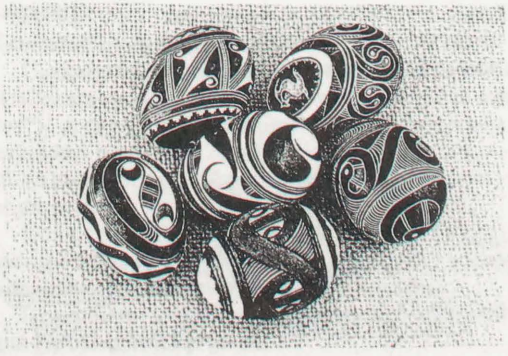

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

СУРРІ, Б.К.

Річні збори відбулися 25-го листопада 1990-го року. Присутніх було 29 членок.

Голова Василина Бонар відкрила збори молитвою „Царю небесний", хвилиною мовчанки вшанували покійних членок.

Предсідницею була Анна Шевчук, секретаркою Анна Сигикало.

Секретарка Єлена Ткачук прочитала протокол минулорічних зборів. Прослухали звіти управи і комітетів з цілорічної праці.

Голова Василина Бонар подякувала управі й усім членкам за співпрацю і довір'я, а потім дала звіт праці.

В цьому році, відбулося 10 місячних зборів, одно засідання.

Членки працювали для Surrey Coordination, Heritage Language Fund, Amnesty International, St. John's Organisation Fund, Ukrainian Imigration Fund, працювали для Музею і „Села", посилали пачки в Бразилію, купили компютор для офісу, купиили microwave до кухні і інші речі, Відвідували хворих у лікарні і по домах. Відбули Провінційний З'їзд — два дні.

Писали писанки у школах, бібліотеках.

В церкві тримали чистоту і порядок.

Касирка Вікі Гишка дала фінансовий звіт, їй висловили довір'я.

Заряд на 1991 рік

Василина Бонар — попередня голова
Анна Собул — голова
Анна Шевчук — І-ша заступниця
Розі Скакун — ІІ-га заступниця
Єлена Ткачук — рекордова секретарка
Василина Бонар — коресподенційна секретарка
Вікі Глишка — касирка
Єлена Куяк — заступниця касирки
Контрольна комісія: Марія Манюк, Адрі Боль, Анджі Дверничук
Сестриці: Р. Скакун, О. Ганкевич, А. Василович, Е. Клучка, П. Ґрекол і М. Сорока
Arts & Craft — М. Манюк, Р. Скакун, К. Пакар, Є. Ткачук, Є. Куляк, Г. Деркач, А. Дверничук, В. Бонар
Multiculture: А. Шевчук, добр. Ворончук, АН. Никонюк.
Social Committee: на недільні перекуски — О. Ганкевич, добр. Ворончак, Г. Деркач, Є. Ткачук, А. Дверничук, Ґ. Гунчак, Марія Антонишка;

на чаї — М. Антонишка, Л. Курлетскі, А. Шевчук, О. Ганкевич, М. Ґреґол, П. Білоузенко
Промінь — П. Грабар
КУК — А. Залубняк
Архів — М. Антонишка, А. Залубняк
Womens Consil — Є. Куяк, М. Антонишка, А. Дверничук, Є. Ткачук
Похорони — А. Дверничук, Т. Деркач, П. Ґрекол, Анна Собул.
Culture & Education — М. Антонишка, А. Залубняк, А. Никонюк
Відвідування хворих — Анна Шевчук
Суспільна праця — Анна Залубняк
Телефон: Г. Деркач, П. Гурин, М. Ґрекол .

Після співу „Царю небесний" збори закінчились вечерею в ресторані.

Анна Собул — голова
Єлена Ткачук — секретарка

РІЧНІ ЗБОРИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ

НИПАВИН, САСК

Річні збори відділу відбулися 14-го листопада 1990 року в Народнім Домі в год. 1:30 по обіді. Присутніх членок було 10 осіб.

Зборами керувала Савеля Герман. Після прочитання молитви голова покликала секретарку прочитати звіт минулих зборів. Звіт був одобрений на внесок Марусі Григор при підтримці Оксани Махорук.

Касирка Анна Глек прочитала фінансовий звіт. Звіт був прийнятий на внесок касирки при підтримці Параски Шутер.

Після цього приступили до виборів. На голову вибрали **Савелю Герман**. Внесок зробила Оксана Махорук, піддержала Павліна Глуханюк.

На заступницю вибрали **Марусю Григор.** Внесок зробила Анна Глек, Катерина Козунь підтримала внесок.

Касирка **Анна Глек** лишилась на своєму становищі на 1991 рік.

На секретарку вибрали **Павліну Глуханюк** на внесок Параски Шутер при підтимці Марії Басараба.

Вирішили залишити членську вкладку на 1991 рік 3 доляри від членки.

Збори закрили на внесок Марусі Григор при підтримці Марії Підгайчук. Збори закінчили піснею „Де згода в сімействі".

Павліна Глуханюк
Секретарка

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

ШІГО, САСК.

Річні збори відділу відбулися в Народнім домі 9 грудня о 2-гій год. по полудні. Присутніх було 12 членок.

Голова відділу К. Рудей відкрила збори тихою молитвою, хвилиною мовчанки вшанували покійних членок.

Секретарка А. Парнета прочитала протокол минулорічних зборів і список річної праці. Після цього прослухали звіти заряду і референток.

Відділ нараховує 25 членок, чотири з них — почесні членки.

Працювали всі, хто скільки міг. На протязі року відбули 6 місячних зборів. Готували похоронні і поминальні обіди, обід на день „Подяки", храмовий обід, приготовили перекуску після окружних церковних зборів. Продавали квитки на розігравку для Музею і для Провінційного з'їзду.

Відвідували хворих у шпиталях і по домах. Влаштували перекуску в старечім домі.

Доглядали чистоту в церкві, купили речі для парафіяльного дому на суму $660.00.

Відновили бюджет до Централі. Для здобуття фондів мали 5 bingo's і річний базар.

Подарували $500.00 на X-Ray mashine u F. L. Union Hospital.

Річний прихід був $5,296.28 а розхід $2,386.18.

Заряд на 1991 рік залишився той самий, що й попереднього року:
Катерина Рудей — голова,
Елена Павлюк — заступниця голови
Марія Козак — 2-га заступниця
Анна Парнета — секретарка
Марія Денесик — касирка

Закінчили рік праці смачною вечерею у Baba's Cafe.

К. Рудей — голова
А. Парнета — секретарка

Вітаємо нову редакторку журналу „Промінь", бажаємо їй успіхів на новому шляху праці.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

СТІНЕН, САСК.

Збори відділу відбулися 13-го грудня 1990 року в церковній залі в присутності 20-ти членок. Збори відкрила голова відділу пані Марія Курковська молитвою „Царю небесний". Покійним членкам проспівали „Вічная Пам'ять!" Предсідницею зборів була Марія Курковська, секретаркою — Анна Ковальчук. Секретарка прочитала протокол з останніх річних зборів і прочитала звіт діяльності відділу за цілий рік. Заслухали звіти референток відділу, фінансовий звіт дала Анель Королюк. Анеля Цуркан дала звіт контрольної комісії — все відповідало, як повинно було бути. Адонія Козменюк — господиня кухні дала свій звіт. Анастасія Анака займалася збіркою для „Червоного Хреста", посилала картки співчуття хворим.

Звіти дали:

Василина Стеранка — референтка мистецтва й музею і хору, Єлисавета Цуркан — реф. „Променя", Аделя Стеранка — реф. комітету куховарських книжок. Церковний комітет дбає про чистоту Божого храму і залі, літом доглядають квітники біля церкви.

По закінченні звітів голова товариства Марія Курковська подякувала всім за добру співпрацю і побажала кріпкого здоров'я й охоти надалі так щиро працювати.

Впродовж року відділ відбув 8-місячних зборів, річні збори і 2 засідань. На зборах читали коресподенцію і обіжники. Разом з членами громади ходили колядувати на церкву, мали спільний святочний вечір, приготовляли вечерю перед постом, брали участь в „Bingo".

Приготовляли обід після Поминальної Служби Божої, Храмовий обід, обід на день „Подяки", помагали при похоронах (3 рази) і приготовляли поминальні обіди (два рази).

Виробили куховарські книжки і продавали їх. Приймали участь в місцевому базарі („флі маркет"), в окружнім „бавлінг" ТУС. Відзначили 2 членкині з нагоди 25-ти річної праці, одну — з 35-ти річною, а одній парі відзначили 25-ти-ліття подружнього життя.

Влаштували прийняття для дириґентки хору з нагоди доручення їй грамоти церковної музики Блаженнішим Митрополитом Василем.

Продавали квитки на розігравку для Музею й для Провінційної управи.

Помагали чистити оселю „Тризуб" і варили вареники для дітей.

Жертвували: на місцевий пам'ятковий фонд, провінційній організації С.У.К., на біблії в Україну, на оселю „Тризуб", „Telemiracle", журнал „Промінь", стипендійний фонд (що від Провінційного С.У.К.) і, головно, на місцеву церкву.

Відділ виповнив свій бюджет до Централі, 11 членок передплачує „Промінь".

Фінансовий звіт: Лишилось з 1989 р. — $7.731.17, прибуток за 1990 р. — $6.896.27, видаток — $6,193.16, в касі лишилось $8.484.25.

Заряд на 1991 рік:

голова — Марія Курковська,
заступниця — Адонія Козменюк,
секретарка — Анна Ковальчук,
заступниця — Анеля Шуркан
фінанс. секретарка і касирка — Анеля Королюк.
Контрольна комісія: Антонія Корпан, Анеля Щуркан, Франя Гулька.
Господині кухні: Адонія Козменюк, Парася Ґурська, Вікторія Королюк, Надя Боднарек, Франя Гунька і Наталя Розтоцька.
Церковний комітет: Марія Вігнан, Марія Курковська, Анна Парасюк, Анна Чегорська і Анастасія Анака.
Референтки: „Променя" — Єлисавета Цуркан, мистецтва і музею — Василина Стеранка і керує хором.
Комітет купування: Орися Лозинська, Анастасія Анака, Анеля Цуркан, Франя Гунька і Надя Боднарек.
Сестриці: Гелена Жмут, Орися Лозинська, Анеля Цуркан.

Молитвою „Достойно є!" закінчили збори.

Членки відділу бажають редакторці журналу „Промінь" найкращих успіхів в році 1991 р.

Анна Ковальчук
секретарка

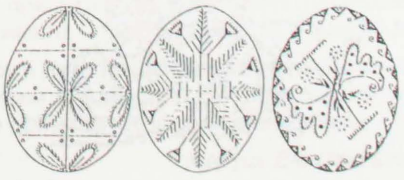

РІЧНІ ЗБОРИ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

ЕЙ ЛШЕМ-КАДЕТ, САСК.

Річні збори відділу відбулися в домі членки Марусі Козунь в присутності 10 членок. Збори відкрив отець Крочак молитвою „Царю Небесний". Секретарка Анна Козунь прочитала протокол з минулих річних зборів. Протокол був одобрений. На протязі року відбулось 8 місячних зборів і одно засідання.

Касирка Ольга Звоздецька дала фінансовий звіт.

Праця відділу на протязі року: влаштовували два рази продаж домашнього печива, приготовляли вечерю і обіди на церковний Храм, Польове спільне богослуження, Спільне Свячене, та день „Подяки", Св. Йорданську вечерю, на 50-ти літній ювілей місцевої церкви, на Маланку.

Вислали два пакунки до Бразилії.

Організували програму з перекускою в місцевім домі для старших, влаштовували перекуски і „Barbeque" коло церкви після Богослуження.

Наш відділ давав пожертви на протязі року на місцеву церкву, оселю „Зелений гай"; на Amnesty International, „Промінь", на колеґію Св. Андрея, помагаємо Музею і Провінційній управі.

На закінчення Марія Рудей подякувала членкам за добру співпрацю на протязі року.

Управа на 1991-й р.

голова — Марія Рудей
заступниця — Олена Ободяк
секретарка — Анна Н. Козунь
Касирка — Ольга Звоздецька
Контрольна комісія: Олена Ободяк, Маруся Кузів і Ольга Козунь
Відвідувачі хворих: Марія Юзьба, Олена Ободяк і Ірина Рудей.

Висилаємо 75.00 дол. на журнал „Промінь".

Анна Н. Козунь
секретарка

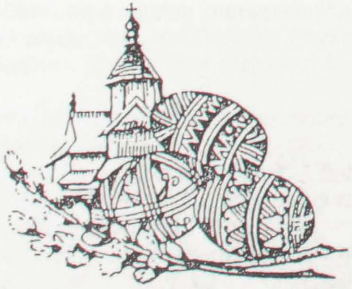

75 ЛІТТЯ ПАНІ ЕДНИ СИРИДЮК

ВАДІНА, САСК

Пані Една Сиридюк відсвяткувала своє 75 ліття в власновму домі в колі своїх рідних, сусідів і приятелів.

День 8 травня був дуже гарний, всі провели гарно час, частувалися смачною перекускою і ювілейним тортом, обдарували пані Едну квітами і подарунками, після відспівання многоліття в доброму настрої розійшлися.

Една Сиридюк народилася 8-го травня 1915 року в Роблін, Манітоба, а тепер належить до Союзу Українок в Вадіна, Саск. Свого часу пані Една була секретаркою у відділі та ще й тепер помагає. Подружжя Середюк належать до православної церкви Всіх святих у Вадіна, Саск.

Вони мають двох дітей: Олю, замужню Дверничук, у Саскатуні і одруженого сина Ореста в Едмонтоні; мають троє внуків: Дебий Дверничук і Микола та Михайло Сиридюків, якими вони дуже тішаться.

На кінець цього свята пані Една щиро подякувала всім присутнім за участь у святі, подарунки і квіти та побажала всім доброго здоров'я.

З цієї нагоди подружжя Сиридюк дарують 100.00 дол. на журнал „Промінь", з яких 25.00 дол. на клішу.

Присутня

90-ТИ РІЧЧЯ ПАНІ О. ШНУРКО

Родина Федак поздоровляє свою маму, бабусю і прабабусю О. Шнурко з її 90-ти річчям. Бажаємо їй доброго здоров'я і щасливих радісних днів життя. В її пам'ять даруємо 50.00 дол. на пресовий фонд журналу „Промінь".

Олена Федак
Пенетанґ, Онт.

80-ЛІТТЯ ПАНІ АНАСТАСІЇ КОЛІСНИК-ДОБРОМИЛЬ

26-ого лютого ц.р. приятелі й членки Союзу Українок Канади, відділу Доньки України, влаштували несподіванку в днь уродин почесної голови, Анастасії Колісник-Добромиль, що в сорокових роках була девять років головою відділу, (1943-44, 1944-51) а решту років віддано працювала не лише в С.У.К. але й в Братстві Християнського Милосердя.

І ось 28 осіб зібралося в „Біфтек" реставрації, щоби привітати соленізантку в такий значний день, як зустріч 80-ої весни життя. В дійсності бажаючих було далеко більше, але не всі могли в короткому часі змінити свої інші зобовязання.

Ювілятка прийшла як на родинну вечерю трьох осіб з Олею Дерій, що заразом була організаторкою цеї несподіванки. Здивовану й зворушену Анастасію удекорувала Оля Дерій корсажем, а Маруся Венґер зложила побажання від присутніх і неприсутніх, бажаючи кріпкого здоров'я, що в таких роках являється найважнішим Божим даром, погідних днів, Божого благословення й внесла тоаст на Многі, Многі Літа, щоби ще довгі роки ми могли всі спільно працювати для добра нашого народу й церкви.

Всі присутні заспівали Многая Літа й „Many, many happy years". Постороннні гості в реставрації оплескували.

По вечері, Ірина Ґерич вручила від всіх приятелів дарунок — телефонічний апарат і конверту з побажаннями й даром.

Опісля внесено великий „Black Forest cake". Під час кави прийшла „співана телеґрама".

На кінець п. Анастасія Добромиль подякувала всім присутнім за таку милу несподіванку й зложила на Промінь пожертву в сумі 50 дол.

Гості дальше забавлялися, розмовляли, дискутували, оповідали різні жарти й так провели дуже приємний, товариський вечорок.

Маруся Венґер і Оля Дерій

КУЛЬТ-ОСВІТНЯ ПРОГРАМА МІСЯЦЯ ЛЮТОГО

ВІДДІЛ ДОНЬКИ УКРАЇНКИ, МОНТРЕАЛЬ

В рутину культурно-освітньої програми місяця лютого ввійшли додоміді про патронок відділу, письменниць чи героїнь нашого народу. По певному часі проситься впровадити щось нового й от для усучаснення тематики в нашому відділі згадуються при відкриттю програми героїні й письменниці їхніми знаменними датами, чим віддаємо їм належну честь і хвалу, а відтак переходимо до заплянованої теми, яка в якись спосіб сполучена з жіночим питанням, чи таки з самою жіночою постаттю.

Були доповіді: „Жінки в концентраційних таборах", „Жінки — сучасні письменниці", „Героїня будня", „Українці в творах Ґабрієлі Роа" і т.п.

В цьому році запросили ми п. Франю Паномаренко-Гендерсон, якої книжка „Парсел фром чікен стріт" написана під псевдонімом Людміли Барешко дістала відзначення з „Spell" товариства для сприяння публікацій в англійській літературі для найкращих творів року. Опріч того ще два оповідання з тої книжки дістали відзначення. Одно це Сі Ві Сі відзначило „Two such Husbands", а друге — Онтарійське товариство „Оканаґан" за „The only Place on Erth".

Пані Франю Паномаренко-Гендерсон представила пані Лілі Зузак, подавши життєписні дані й представивши літературний твір, окресливши його „Пікассо стилем".

Франя Паномаренко уродженця Франції по Другій Світовій війні. До Канади приїхала в шкільному віці, осягнула ступінь маґістра в порівняльній літературі й вже понад 10 років викладає в Ваніє Коледжі. Її книжка зацікавила літературних критиків і чисельні часописи помістили на неї позитивні рецензії.

Авторка дуже вміло представила нам ґенезу твору, процитувала головніші уривки в англійській мові з поясненням в українській, тим дала дуже добрий приклад дво-мовного представлення літературного твору, українська тематика якого впроваджена на загально канадський книжковий ринок.

Опісля Галина Сенишин, культурно-освітня референтка, подякувала прелеґентові за її труд і поґратулювала за таке вміле — в легкім стилі — переказання всіляких щоденних, родинних інтриґ і переживань.

Була й дуже цікава дискусія. Слухачі запитували, як саме авторка дійшла до такого способу, з такою легкістю переказувати банальні щоденні переживання?

Може декому зродилось бажання й собі попробувати списати різні події свого життя, то це варто робити. Спеціяльно цього знаменного року — 100-ліття поселення українців в Канаді.

Радимо прочитати цю книжку „The parcel from Chicken Street and other stories by Ludmilla Bereshko". Це цілком відмінний спосіб представлення правдивого міського життя поселенців в великому промисловому місті Монтреаль.

Може дехто буде здивований назвою вулиці? В Монтреалі, в цій околиці, де мешкала частина наших поселенців, були склепи, де продавались живі кури. Сьогодні вже їх там немає.

Галина Сенишин

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ГАМІЛЬТОН, ОНТ.

ВІДГУКНУЛИСЬ НА ПОТРЕБУ ЧАСУ...

Союз Українок Канади, відділ ім. Лесі Українки в Гамільтоні, зрозумівши ситуацію православної церкви в Україні, яка після тяжких років гоніння, стала на нелегкий шлях відродження, зорганізував Комітет Допомоги.

Комітет розпочав свою працю в кінці вересня і до половини грудня 1990, коли зроблено Різдвяну перерву, заробив понад 2,500.00 долярів на наших традиційних голубцях і варениках, які допомогли виплатити не одну церкву в Канаді.

За половину зароблених грошей закуплено в Консисторії церковні книги-служебники й требники, які так потрібні при організуванні нових парафій, і вислано через канадсько-українське підприємство, просто до Патріяршої канцелярії в Києві. Друга половина вже чекає в касі відділу на повідомлення про одержання книг. Тоді відділ вишле другий пакунок.

В міжчасі жінки після одномісячної перерви взялися знов до праці. Потреба велика. Найкращі сини й дочки України в надзвичайно тяжких умовах невтомно працюють над відродженням української духовости: віри й культури. Працюють над тим, щоб українська мова зайняла своє гідне й законне місце в народі, в його церкві, школі, в усіх культурних й урядових установах.

Різні віроісповідання ведуть свою місійну роботу, стараючись розповсюджувати християнство там, де його немає. „Невже ми гірші за других?" — питають себе наші жінки й закачують рукави до роботи.

Яірад

ПОМЕРЛА ПАНІ МАРІЯ ЛАЗАРУК
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

У четвер 1-го листопада, 1990 року, в Едмонтоні, Альберта, на 74-ому році свого життя упокоїлася в Бозі бл. пам'яті Марія Лазарук. Покійна Марія була найстарша з чотирнадцяти дітей в родині Івана і Катерини Кінасевичів в містечку Смокі Лейк, Альберта. Марія ще в молодім віці вписалася в членство відділу ім. О. Кобилянської в Смокі Лейк. Там вона працювала в заряді і цікавилась добродійною працею.

В 1936 році Марія одружилась з Танаском Лазуруком. Бог їх поблагословив трьома синами.

В 1950 році родина поселилася в Едмонтоні, Марія з мужом вписались в челнство громади катедри Св. Івана.

Марія, як переходова членка, була взірцевою членкою жіночого Товариства, а також взірцевою працівницею своєї церкви.

Марія отримала грамоту і заслужене вшанування за 50 літ праці в Союзі Укр. Канади.

Марія залишила в глибокім смутку трьох синів: Богдана з дружиною Катериною і три внуки, Ореста з дружиною Сандрою і два внуки, і сина Давида, як також сестер і братів та багато засмучених приятелів, з якима доводилось їй співпрацювати в приватньому і громадському житті.

Протоієрей М. О. Равлюк провів похоронні відправи в присутності Високоприосвященійшого Владики Івана і при численній участі приятелів і членів громади катедри Св. Івана.

Церковний хор під керівництвом Пані Лесі Чумер звеличав панахиду молитовним співом.

Після похоронного обіду Славка Фербей, як голова відділу Жін. Тов. при катедрі Св. Івана в Едмонтоні, промовила слідуючі щиросердечні слова про покійну дорогу членку Марію.

ПРОМОВА ПАНІ С. ФЕРБЕЙ

Високоприосвященний Владико, Всечесні отці, добродійки, глибоко засмучена родино, Пані і Панове, Слава Ісусу Христу!

Пані Марія Лазарук, довголітня членка Союзу Українок Канади, була взірцевою членкою нашого відділу при катедрі св. Івана.

Вона була лагідної вдачі, чутливою, дуже щирою, глибокою релігійною, завжди готовою помогти іншим.

Від молодих років пані Лазарук належала до Сумківського хору під дириґентурою пана Петра Павуша, а мій покійний батько отець Хруставка був її учителем в українській школі.

Разом з мамою належала до Союзу Українок Канади в Смокі Лейк. Від того часу і до тепер вона виконувала свої обов'язки якнайкраще.

Пані Марія довгі роки була головою Добродійного Комітету в нашому відділі. Вона турбувалась немічними і хворими, бо мала добре серце, мала до них глибоке співчуття. До цього комітету вона належала поверх 30 років, була душею і серцем цього комітету. Роками приготовляла і розвозила хворим „Великодні кошики" по лікарнях, старечих домах і по приватних домах. Заохочувала й інших до цієї праці.

Своєю вдачою і прикладом свого життя пані Лазарук здобула собі богато добрих приятелів.

В нашій пам'яті вона залишиться як добра і примірна мама, людина, що посвятила ціле своє життя для помочі другим.

Нехай пам'ять про неї назавжди лишиться між нами. Вічна їй пам'ять!

* * *

У світлу і незабутньу пам'ять Марії Лазарук котра упокоїлася 1-го листопада, 1990 року в Едмонтоні, ми, приятельки і членки Жін. Товариства катедри Св. Івана, як нев'янучий вінок на її могилу посилаємо, 200.00 дол. на прес. фонд журналу „Промінь".

Родині висловлюємо щирі співчуття, а покійній Марії — Вічна пам'ять!

Емілія Рипка
рефер.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У 4-ту річницю упокоєння дорогого мужа, батька та дідуся, бл. п. **Федя Николаєшина,** який упокоївся 28 лютого 1987 р. на 74-тому році свого життя, замість квітів на його могилу складаємо 20.00 дол. на журнал „Промінь".

———————

В пам'ять моїх, покійних батьків — Мами **Ірини Шпак** (упокоїлась 27-го лютого 1950 року) і Тата **Михайла Шпака** (упокоївся 3-го лютого 1975 року), а також Тата **Николи Іванчука** (упокоївся 25 лютого 1957 року) даруємо на журнал „Промінь" 15.00 дол.

Діти Євген і Ганя Іванчук
Витків, Саск.

———————

В першу річницю упокоєння бувшої членки відділу ім. Лесі Українки в Бретфорд, Онт. **Анни Шалай,** котра відійшла від нас 23 квітня 1990 року, складаємо на Пресовий фонд журналу „Промінь" 15.00 дол.

Нехай буде їй Вічна Пам'ять!

М. Іванець, А. Пережак,
А. Ковальська, О. Гучковська

———————

Членки відділу ім. Лесі Українки в Ванкувері замість квітів на могили своїх заслужених членкинь: 1) **Катерини Милян** (упокоїлась 28 січня 1991 року на 90-му році життя), 2) **Вікторії Стечишин** (упокоїлась 26 лютого 1991 року на 88-му році життя), 3) **Катерини Кірстюк** (упокоїлась 4-го березня 1991 р. на 88-му році життя) даруємо на журнал „Промінь" 45.00 дол.

Марґарета Ременда
референтка

Замість квітів на могилу мого мужа **Григорія Шнурка** і зятя **Петра Федака** дарую 30 дол. на журнал „Промінь" в їх незабутню пам'ять.

З пошаною О. Шнурко
Пенетанґ, Онт.

———————

У світлу і незабутню пам'ять нашого дорогого сина, покійного доктора **Богдана Лисака** (упокоївся 16 листопада 1986 р.) і у світлу пам'ять племінників **Івана Ясеньтюка** (упокоївся 7 квітня 1987 р.) і його брата **Василя Ясентьюка** (упокоївся 14 грудня 1989 р.) замість квітів на їх могили посилаємо 75.00 дол. на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять!

Родичі Василь і Василина Лисак
Суррей, Б.К.

———————

У сьому річницю упокоєння мого дорогого мужа, батька і дідуся **Андрія Якимишина** (відійшов у вічність 30 січня 1984 року) замість квітів на могилу дарую на журнал „Промінь" 50.00 дол.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Анна і діти
Вестон, Онт.

У світлу незабутню пам'ять моєї дорогої дружини **Анни Шувери,** яка упокоїлась 9 березня 1988 року, дарую на журнал „Промінь" 30.00 дол.

Муж Дмитро Шувера
Ґрімсби, Онт.

В пам'ять нашої Мами **др. Людмили Скорюк-Бризгун** (відійшла у вічність 7-го січня 1991 року) та в пам'ять нашого Тата і Дідуня **др. Константина Бризгуна** (відійшов у вічність 10 лютого 1986 р.) висилаємо передплату на „Промінь" невідомій бабусі.

Оксана, Ярослав, Всеволов
та Ігор Соколики

———————

(Поправлене)

Відділ ім. Лесі Українки в Ванкувері замість квітів на свіжу могилу **Анни Мануша,** яка упокоїлась 1-го грудня 1990 року, дарує на журнал „Промінь" 15.00.

Анна Мануша була заслуженою членкою нашого відділу, залишила багато засмучених приятельок у Ванкувері, Б. К.

Нехай Канадська земля буде легкою для неї!

Родинам складаємо щире співчуття!

Марґарета Ременда
референтка

———————

Замість квітів на могилу нашої дорогої куми **Катерини Друль,** котра упокоїлась 8-го, грудня 1990-го року в Норт Бетелфорд, Саск. прийміть наш дар 30.00 дол. на „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Куми: добр. Марія Хомяк
Ганя Спілчин, і Марія Гарасимів,
Едмонтон.

———————

ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ ЧЛЕНІВ ХОРУ ІМ. О. КОШИЦЯ

Протягом 1991-ого року багато українських громад та суспільних і культурних організацій будуть відзначувати Століття Українського Поселення в Канаді.

Славний і широко відомий вінніпезький хор ім. О. Кошиця відзначуватиме цього року **45-ліття** своєї діяльности та плянує **Ювілейну Зустріч** (reunion) усіх колишніх і теперішніх членів хору. Святкування відбудеться у Вінніпезі в днях 4 — 6-го жовтня 1991 р.

У звязку з цим, Підготовчий Комітет Зустрічі звертається до колишніх членів хору ім. О. Кошиця (в минулому хор У.Н.О.) з проханням зголоситися до Комітету.

Проситься подати своє ім'я і прізвище, адресу, номер телефону та роки членства у хорі на адресу:

O. Koshetz, Choir
P.O. Box 3891, Station B
Winnipeg, Manitoba R2W 3R4

МАНІТОБСЬКА ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

З нагоди

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

вітає

Владик і Духовенство УПЦК

Централю Союзу Українок

та все їх членство

Редакцію "Променя", Членство ТУС

і СУМК

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

Соня Бейзик — голова

Розалія Байдак — секретарка.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПРИ КАТЕДРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ У ВІННІПЕҐУ

З нагоди Воскресіння Христового

вітає

духовенство УПЦК, центральний провід Союзу Українок Канади, редакцію "Променя", членство по відділях та їх родини традиційним

Христос Воскрес! —

Воістину Воскрес!

Олеся Ґереті — голова

Марія Корчевич — секретарка.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

З Воскресінням Христовим вітаємо Всечесне Духовенство Української Православної Церкви в Канаді, всіх Членів складових організацій Союзу Українців Самостійників з їх проводом, Центральну Управу Союзу Українок Канади, редакційну колеґію „Променя" і весь Український Народ.

Бажаємо в здоров'ї відсвяткувати 100-річчя поселення Українців у Канаді. Всі можливі сили й здібності присвятити збереженню нашої ідентичності в Канаді, а нашому знедоленому Народові подати руку помочі при кожній нагоді.

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ
СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
при КАТЕДРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ
в САСКАТУНІ

Анна Михайлюк — голова
Марія Дорош — реф. „Променя"

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

бажають членки

СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ВІДДІЛ ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ
в НОРТ БЕТЕЛФОРД, САСК.

Блаженнішому Митрополитові Василю, архиєпископу Івану, єпископу Юрію, духовенству і всім членам Консисторії, Централі Союзу Українок Канади і її членам, працівникам „Променя", проводові Союзу Українців Самостійників і його членам, Союзу Української молоді Канади, Конґресові Українців Канади і українському народові тут і на рідних землях.

ХРИСТОС ВОСКРЕС — ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Катирина Мліцька — голова
Марія Котик — секретарка

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

З ВОСКРЕСІННЯМ ХРИСТОВИМ ВІТАЄМО
ВСЕЧЕСНЕ ДУХОВЕНСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
В КАНАДІ, ВСІХ ЧЛЕНІВ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ З ЇХ ПРОВОДОМ,
ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ,
РЕДАКЦІЙНУ КОЛЕҐІЮ „ПРОМЕНЯ" І ВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД.

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ,
ЙОРКТОН, САСК.

П. Семенюк
реф. „Променя"

DONATIONS TO THE PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

* from the Estate of the late Katherine Drul (North Battleford, Sask.)	$1,000.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Vancouver	490.00
Mrs. Wasylyna Boyko-Darkovich (Edmonton)	150.00
Ukrainian Canadian Women's Committee, Winnipeg Branch	150.00
U.W.A.C. Kniahynia Olha Branch, Grimsby	120.00
Ann Hatten (Winnipeg)	100.00
Maria Romaniuk (Calgary)	100.00
S. Wasylyshen (Edmonton)	100.00
U.W.A. of St. John's Cathedral, Edmonton	100.00
Stefan and Mychalina Lemko (Saskatoon)	80.00
William and Lena Lesack (Surrey)	75.00
Mrs. Edna Serediuk (Wadena, Sask.)	75.00
U.W.A.C. of Aylsham-Codette in Nipawin	75.00
U.W.A. of St. Anna's in Fort Frances	75.00
Mrs. Anna Tokarek (Edmonton)	60.00
Mrs. Rosalia Sametz (Richmond Hill, Ont.)	59.00
F. Andruschak (Saskatoon)	50.00
Dokia Cherewick (St. Catharines)	50.00
Anne Hemstead (Toronto)	50.00
Nellie Hrytsak (Oakburn, Man)	50.00
Mrs. Joan Janic (Edmonton)	50.00
Lena Kucher (Vernon, B.C.)	50.00
Anna Lawryk (Burlington, Ont.)	50.00
Walter and Bernice Mysak (Canora, Sask.)	50.00
Lucy Stratychuk (Winnipeg)	50.00
Ann Yakimishyn (Weston, Ont.)	50.00
Mrs. Alice Udod (Canora, Sask.)	50.00
Mary Zaharchuk (Surrey, B.C.)	50.00
U.W.A.C. Kniahynia Olha Branch, London	50.00
U.W.A.C. in Richard, Sask.	50.00
Maria Wolczynsky (Winnipeg)	40.00
Irene Harasymiuk (Theodore, Sask.)	35.00
Mrs. Mary Kostiuk (Two Hills, Alta.)	35.00
Stephan Kuzma, (Saskatoon)	35.00
Elsie Shelepiuk (Thunder Bay)	35.00
U.W.A.C. Olha Basarabova in Nipawin	35.00
Mrs. Roma Gauk (Edmonton)	33.00
Mrs. Lillian Procyshen (Canora, Sask.)	33.00
Mrs. Olga Skrumeda (Hamilton)	32.00
Mrs. Xinnia Chanasyk (Two Hills, Alta.)	30.00
Dobr. Maria Chomiak, Maria Harasymiw and Hania Spilchyn (Edmonton)	30.00
Mrs. Anna Horbay, (Roblin, Man.)	30.00
Taras Hryhor (Toronto)	30.00
Paulina Kindrachuk (Vernon)	30.00
Mrs. Helen Kozak (Burlington, Ont.)	30.00
Helen Marianych (Tofield, Alta.)	30.00
Teena Remenda (Canora, Sask.)	30.00
U.W.A.C. Kniahynia Olha Branch, London	30.00
U.W.A.C. of St. John's Cathedral, Edmonton	30.00
Eunice Basaraba (Vancouver)	25.00
Mrs. Oksana Buhay (Hamilton)	25.00
Anna Chaba (Redwater, Alta.)	25.00
Mrs. Amelia Chucko (Surrey, B.C.)	25.00
Roman and Mychalina Demianiuk (Camrose)	25.00
Mrs. Olga Hannocko (Edmonton)	25.00
Maria Ivanetz (Brantford)	25.00
Victoria Kaluschny (London)	25.00

In Memory of Mary Lazaruck:

Mrs. Fiona Pelech (Edmonton)	25.00
Mrs. Ann Danelovich (Edmonton)	20.00
Mrs. Nancy Shemeluck-Radomsky (Edmonton)	20.00
Mrs. Gloria Ferbey (Edmonton)	15.00
Mrs. Sophie Hrynyk (Edmonton)	10.00
Mrs. Mary Kostash (Edmonton)	10.00
Mrs. Phyllis Kruhlak (Edmonton)	10.00
Mrs. Pearl Petruk (Edmonton)	10.00
Mrs. Helen Raycheba (Edmonton)	10.00
Mrs. Emily Repka (Edmonton)	10.00
Mrs. Mary Sucholotsky (Edmonton)	10.00
Mrs. Olga Yusydchuk (Edmonton)	10.00
Mrs. Irene Berezawsky (Edmonton)	5.00
Mrs. Helen Chartiw (Edmonton)	5.00
Mrs. Olga Hannochko (Edmonton)	5.00
Mrs. Anna Majarowsky (Edmonton)	5.00
Mrs. R Skakun (Edmonton)	5.00
Mrs. Mary Sulyma (Edmonton)	5.00
Mrs. Mary Szkolar (Edmonton)	5.00
Mrs. Olena Urban (Edmonton)	5.00

* Please note that the above is a list of donations received and processed by the copy deadline of **March 15, 1991.**

Due to unforseen circumstances there is a backlog and delay in the processing of mail, including subscription renewals and the Press Fund donations included with them. The backlog should be cleared up shortly, and we thank you for your patience.

We would also like to remind you that, receipts are sent out only for those donations over $15.00. Receipts are **not** sent out for supscriptions.

The next listing of donations will include those receiwed and processed by the copy deadline of April 15, 1991.
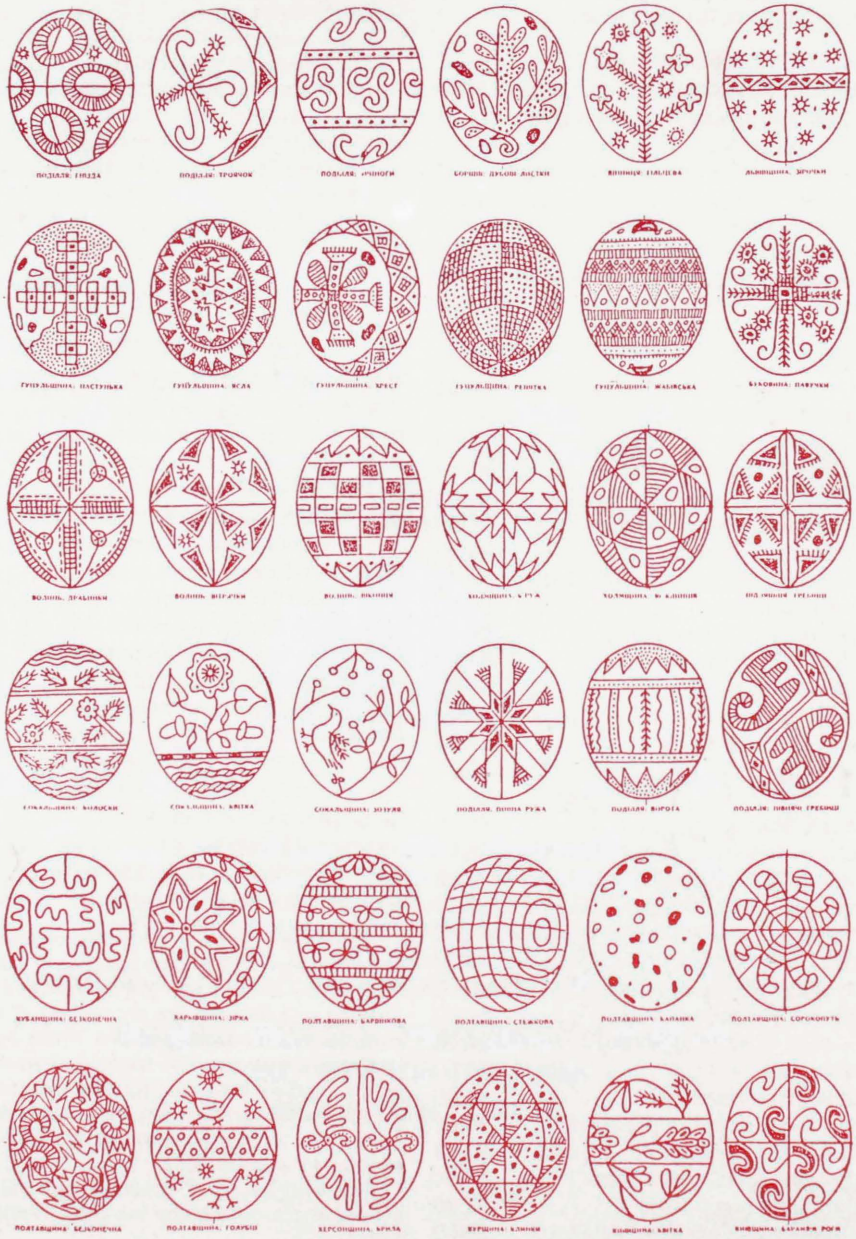
I C-13 OCT 90
HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5R5